

MARINEFORENINGEN

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG"

MEDLEMSBLAD FOR
DANMARKS MARINEFORENING

DECEMBER 2009 | NR. 6 | 96. ÅRGANG

**RIGSFÆLLESSKABETS
NORDVESTLIGSTE PUNKT, HANS Ø,
FOTOGRAFERET DEN 5. SEPTEMBER 2009
FRA KRYDSTOGTSSKIBET "OCEAN NOVA"**

Foto: Henrik Marrill Christiansen

for SØVÆRN og SØFART

TEMA

**350 ÅRET FOR
"SLAGET VED NYBORG".**

Succesfuldt samarbejde

Aar 1913 d. 7 December, gjorde Sekretær for alumniforening
 i Nyborg med det Formaal at faa dannet en lokal Alumniforening for
 Nyborg og Omegn. Baron Haxthausen satte sig igen i Forbindelse
 med Kjøbmand H. Chr. Jensen og Speditør H. Basballe, for at drøfte
 Muligheden af at faa Tanken realiseret, dette resulterede i at D'Herrer
 opfordrede Premierleutnanten til, den paafølgende Lørdag at holde et
 Foredrag om Alumniforeningens Formaal, for en interesseret Kreds, som
 D'Herrer umiddelbart holdt samlet.

F. Haxthausen H. Chr. Jensen H. Basballe
 1875-1926

FAKTA

Jørn Terndrup.
 Født og opvokset i Nyborg. 62 år,
 gift med Mette og har tre børn.
 Borgmester i Nyborg Kommune
 siden 2002. Stiller efter denne
 valgperiode op som menigt
 medlem i Nyborg Byråd.

Af Jørn Terndrup, borgmester i Nyborg Kommune.

Den lokale afdeling af Marineforeningen i Nyborg blev stiftet 13. december 1913 på foranledning af Baron Haxthausen, der på daværende tidspunkt var sekretær for Marineforeningen. Dengang som nu mødtes medlemmerne til kammeratligt samvær, foredrag, fester og meget andet.

Ovenstående fine håndskrift er det første, der er skrevet i den første protokol. Her gengivet ordret:

Aar 1913 d. 7 December opsøgte Sekretæren for Marineforeningen Premierleutnant i Flaaden H. Ewald Baron F. Haxthausen her i Byen med det formaal at faa dannet en lokal Marineforening for Nyborg og Omegn. Baron Haxthausen satte sig igen i Forbindelse med Kjøbmand H. Chr. Jensen og Speditør H. Basballe, for at drøfte Muligheden af at faa Tanken realiseret, dette resulterede i, at D'Herrer opfordrede Premierleutnanten til, den paafølgende Lørdag at holde et Foredrag om Marineforeningens Formaal, for en interesseret Kreds, som D'Herrer imidlertid vilde samle.

Masser af liv og hjerterum

I Nyborg har vi stor glæde af vores lokale afdeling af Marineforeningen – både medlemmerne og os andre, der af og til går os en tur på vores nye flotte Vesterhavn. Det er en aktiv forening, der holder gamle traditioner i hævd. Foreningen skaber liv og atmosfære ikke blot på Vesterhavnen, men i hele byen. Jeg stikker gerne hovedet indenfor, når jeg er på "havnerundfart", og jeg bliver altid budt velkommen med et smil og en lille forfriskning. Derfor fandt jeg det også helt naturligt at invitere vores nuværende statsminister med ind i marinestuen, da han var på besøg i forbindelse med sidste kommunalvalg.

En regent værdig

Vi havde den store ære at have besøg af Regentparret 2. juni i forbindelse med markeringen af 350-året for Slaget ved Nyborg. Her lagde Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen også vejen forbi marinestuen på sin rundtur på Vesterhavnen. Marineforeningens medlemmer fik rig mulighed for at hilse på Prinsgemalen, og der var også god tid til en royal snak.

Et givtigt samarbejde

Kommunen har altid haft et godt samarbejde med Marineforenin-

gen. Den spillede en stor rolle i udviklingen af havneområdet Vesterhavnen, da vi begyndte planlægningen af det nye boligområde på Vesterhavnen. Marineforeningen var i hele processen meget imødekomende omkring udviklingen på havnen, hvilket gjorde kommunens arbejde med lokalplanen meget lettere.

Nyborg Kommune har netop adopteret flådefartøjet HAVFRUEN, og marineforeningen har stået for det meste af planlægningen omkring dette. Selve adoptionen foregik samme weekend som 350-årsdagen for Slaget ved Nyborg, så der var godt gang i den i hele byen med masser af aktiviteter både i forbindelse med adoptionen og markeringen af 350-året. Marineforeningen havde arrangeret Åbent Skib på Havfruen, der havde rigtig mange besøgende i løbet af weekenden.

Selvom det officielt er Nyborg Kommune, der har adopteret HAVFRUEN, vil det fremover være den lokale afdeling af marineforeningen, der har kontakten til skibet.

TEL & FAX: +45 33 12 82 53
 POSTGIRO NR: 102-3071
 DANSKE BANK: 3015-127201
 E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. ApS

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
 GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE ORDENSBÅND
 MINIATUREORDNER OG MEDALJER
 BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

DK-1054 KØBENHAVN K
 PEDER SKRAMS GADE 3
 CVR. NR.: 89 69 70 18
 WWW.ORDENSBAAAND.DK

LEDER

Nu gælder det

Siden april 2009 har tre medlemmer fra Danmarks Marineforening deltaget i projektgruppe Søværnets 500 års jubilæums arbejde.

Fra starten har gruppen lagt stor vægt på, at Marineforeningen og de 78 afdelinger skal indgå aktivt og synligt i de projekter, der kunne nyde gavn af organisationens indsats.

Marineforeningen har gennem jubilæumsåret en unik mulighed for at bevise, at vi er Søværnets ultimative bedste og største støt-tegruppe.

Derfor skal der fra denne plads lyde en opfordring til, at alle følger landsformandens og landsbestyrelsens 2010 agenda: Gi' den fuld gas på alle de områder Marineforeningen kan hjælpe Søværnet til at få et godt jubilæumsår.

Morten

PERSONALIA

Fra den 4. oktober 2009 at regne er overlæge på Kongeskiber DAN-NEBROG Anny Elisabeth Biehl, kommandør Jens Claus Hansen, kommandør Niels Jacob Priisholm samt kommandørkaptajn, midlertidig kommandør Ulf Michael Berthelsen benådet med ridderkorset af 1. grad af Dannebrogordenen.

Fra samme dato er orlogskaptajn Hans Ivan Stephansen samt kommandørkaptajn Jens Kristian Terp Petersen benådet med ridderkorset af Dannebrogordenen.

Erik Wadmann Hanstholm/Thisted Marineforening er udnævnt til Æresmedlem af Danmarks Marineforenings Skyttelav. Dette for hans store arbejde med udbredelse af skyttesagen både lokalt og ikke mindst på landsplan i forbindelse med hans tid som formand for Skytteudvalget.

Admiral Tim Sloth Jørgensen er pr. 5. oktober 2009 ansat som kommitteret under Forsvarsministeriet

Invitation

Alle medlemmer af Danmarks Marineforening med familie og venner inviteres hermed til at deltage i Marinehjemmeværnets traditionelle og stemningsfulde nytårsgudstjeneste i Holmens Kirke i København.

I år vil orlogsprovsten og marinehjemmeværnets orlogspræster stå for gudstjenesten, som også vil byde på musik ved Kvindelige Marineres Musikkorps og Holmens Kantori.

Efter gudstjenesten byder kirken på et lille hyggeligt traktament for alle.

**Mød op søndag d. 3. januar 2010 kl. 14.00
i Holmens Kirke**

Marinehjemmeværnsdistrikt Øst

Garnisonen 1, 4100 Ringsted,
Telefon 57 66 37 30, E-mail: mhde@hvj.dk

Marinehjemmeværnet – dækker Danmark, styrker sikkerheden!

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for Søværnet og søfarten ved fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personel, der er eller har været tjenstgørende i Søværnet.

Æresformand er
Hans Kongelige Højhed
Kronprins Frederik

MARINEFORENINGEN
TRONDHJEMSGADE 5, KLD.
2100 KØBENHAVN Ø
Tlf. 33 15 28 86 · fax. 33 15 28 87
Postgirokonto: 2 00 16 08
E-mail til Landskontoret og »Slopkasten«
landskontoret@marineforeningen.dk
Hjemmeside: www.marineforeningen.dk

Kontortid:
Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand:
Kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen
Stenvænget 5, 2640 Hedehusene

Landsnæstformand:
Fuldmægtig Kurt Flatau
Solhøj 14, 2990 Nivå

Landskasserer:
Erhvervsboligchef Elo Henriksen
Helgasvej 5, 2970 Hørsholm

Landssekretær:
Seniorsergent Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th, 1400 København K

Skytteudvalgsformand:
Salgsingeniør Jørgen Kjeldsen
Gadevænget 12, 3320 Skævinge
Telefon: 48 28 90 22
e-mail: jorgenkjeldsen@webspeed.dk

Under Dannebrog:
ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni, august,
oktober, december.
Oplag dette nummer: 11.700
Redaktør Leif Mortensen
Par No. 1 als
Vesterbrogade 8, Postboks 140,
8800 Viborg
Telefon: 88 80 31 00 – Telefax: 86 60 03 88
Mobiltelefon: 21 92 30 55
e-mail: lm@pn1.dk

Medlem af Tilmeldt

SØVÆRNET OG MARINEHJEMMEVÆRNET

Marinehjemmeværnsmand i Afghanistan

Thomas Haulund Kristensen korporal i Marinehjemmeværnsflotille ISEFJORD har som civilt-militær IT mand gjort tjeneste i perioden medio maj – medio august 2009 i Camp Bastion, Helmand i det sydlige Afghanistan. Vi bringer her essensen af hans personlige notater om udstationeringen. (Let tilrettet, red.)

I slutningen af april modtog jeg en opringning fra Forsvarets Personeltjeneste. Personeltjenesten manglede pludseligt en IT mand midt i udsendelsesperioden for IASF hold 7 i Afghanistan. De havde brug for en IT mand en såkaldt LAN MANAGER (LAN). Jeg skulle af sted til maj.

Jeg er til dagligt ansat i Forsvarets Koncernfælles Informatik Tjeneste, hvor jeg primært arbejder med Forsvarets interne websider, det såkaldte FFI (Forsvarets Fælles Intranetportal) og KFI (Koncernfælles Intranetportal) på Forsvarets Interne Informatik Netværk. Jeg er civil ansat, men selv civile kan blive - og bliver udsendt til Internationale missioner.

Jeg har min militære uddannelse fra hjemmeværnet. Så det eneste jeg havde brug for, før jeg kunne tage af sted, var et missionskursus for enkeltmandsudsendte, samt et kursus i Pistol, M/49, Sig Neuhausen. Det første blev gennemført hos DANILOG (Det Danske Internationale Logistik Center) i Vordingborg i starten af maj.

Rejsen startede den 20. maj i år. Jeg mellem-landede to gange. Først i Ankara, Tyrkiet og senere i De forenede Arabiske Emirater. Jeg ankom til KAIA ca. 15 timer, efter starten fra Kastrup.

Jeg var fast udstationeret i Camp Bastion, Helmand i det sydlige Afghanistan. Camp Bastion er danskernes logistiske hovedlejr. Herfra bliver alt materiale kørt med de såkaldte "LOG-TRAINS" ud til MOB Price (Main Operation Base Price) og de danske FOB 'er (Forward Operation Base).

Jeg hørte under det danske Stab & LOG kompagni. Det er dem der sørger for, at alle dan-

Marinehjemmeværnskorporal Thomas Haulund Kristensen, med funktionsafmærkning som civil mellemlider, fuld kampklar på vej til hovedkvarteret for Taskforce Hellmand, Laskhar Gah,

skerne har mad og andre forsyninger, inkl. ammunition og reservedele, nok. De kører op til flere gange om ugen forsyninger ud til de danske baser. Tag ikke fejl, her er tale om vaskede ægte soldater, med hår på brystet. Jeg har stor respekt for dem alle. Jeg havde fornøjelsen at køre med transporten flere gange. Det var behagelige mennesker, meget alvorlige på turen og meget festlige i lejren.

Mit arbejde bestod, i alt fra reparation af administrative computere til reparation og vedligeholdelse af missionens satellit forbindelser i Camp Bastion og Laskhar Gah. Jeg havde kontor i den danske Tactical Operation Center. Herfra styrede jeg alt IT i Bastion med hård hånd, samtidig med, at jeg hjalp IT folkene i MOB Price og i Kandahar Airfield.

Under den store operation, Panchai Palang hjalp jeg også til i infirmeriet. Her kunne mine evner som sygdomsbehandler i Marinehjemmeværnet bruges. Samtidig manglede lejren en fotograf. Her kom mit spejlfleks kamera (og til dels jeg), ind i billedet. Hver gang der

blev holdt mindehøjtidelighed eller andre store begivenheder, måtte jeg ud og tage billeder.

Varm og støvet.

Helmand er en varm og støvet region. Termometeret bevæger sig ofte op i nærheden af 50 grader celsius om sommeren. Det blæser en del, men modsat herhjemme, er vinden ikke forfriskende. Den føltes som en føntørrer, der er sat op på fuld varme og fuld skrue. Sandet farer rund og er som cementstøv - eller et fint let mel. Den sidder fast i alle porer i huden.

Når danskerne rejser rundt, forgår det hovedsageligt på tre måder. Fra Kabul International Airport til Camp Bastion er det med, enten dansk eller britisk C-130, Hercules. Fra Camp Bastion og ud, forgår det, enten på landjorden med de danske LOGTRAINS eller med britisk helikopter. Helikoptererne er en mangelvare i Helmand. Danskerne har skreget efter dem de sidste mange hold.

Jeg var så heldig at møde andre soldater fra hjemmeværnet. Disse udførte den opgave, der var hadet af alle andre: bevogtningen af lejren.

Rigtig mange soldater ville ønske sig mange flere hjemmeværnssoldater, til at bevogte alle de danske lejre, således at der bliver frigivet flere ressourcer til patruljering af det danske ansvarsområde.

ISAF 7 sluttede for mit vedkommende den 18. august kl.1810, da jeg landede i Kastrup lufthavn efter en god, varm og sandet tur til den Afghanske ørken. Jeg har haft en god tur, med blandede oplevelser. Jeg er glad for at være tilbage, men jeg er ikke bleg for at tage ud igen. Det er en oplevelse for livet.

Flere vil være kontraktofficerer

Flere og flere civile skibsførere og maskinmestre søger ind som kontraktofficerer i Søværnet

Skibsførere og maskinmestre i den civile skibsfart har fået øjnene op for Søværnet, oplyser Søværnets Operative Kommando. I 2007, da uddannelsen til kontraktofficer blev oprettet, blev to personer uddannet. I år er der syv i gang med uddannelsen, og allerede nu har 16 søgt om optagelse med start til februar 2010.

Kontraktofficerernes uddannelsesofficer Anders Ridderberg fortæller, at stort set alle dem, som søger ind, også får lov at starte på uddan-

nelsen. Han forventer derfor, at der bliver oprettet et meget stort hold til næste år.

Søværnets Officersskole har ellers ikke gjort så meget reklame for uddannelsen. Det eneste, der er sket siden 2007, er, at Forsvarets Rekruttering har lagt information om uddannelsen ud på deres hjemmeside. At flere kender til uddannelsen har nok mere at gøre med, at eleverne fortæller om uddannelsen til venner og bekendte.

Vil fange pirater

Anders Ridderberg har også en anden mulig forklaring på den store interesse – mange af eleverne har hørt om ABSALONs piratjagt i

Adenbugten, og de kunne godt tænke sig at komme med på sådan et togt.

-For at sige det kort, så vil de gerne se noget action, siger Anders Ridderberg. Han fortæller, at de syv elever, som bliver færdiguddannet i år, har talt særligt meget om piratjagt.

Indtil videre har alle eleverne på kontraktofficersuddannelsen da også valgt at blive inden for Søværnet for at komme ud og prøve kræfter med den noget anderledes måde at sejle på, end de er vant til.

Miljøskibe flyttet til Frederikshavn

Aforlogskaptajn Carsten Hirtsgaard, Chef for Miljøskibet GUNNAR THORSON

Som mange nok har bemærket, er der sket ændringer i placeringen af Søværnets miljøskibe idet division 16, som består af GUNNAR THORSON og METTE MILJØ, er flyttet fra København til Frederikshavn.

Baggrunden for flytningen er, at en risikoanalyse som Forsvaret har fået foretaget, indikerer at de største risikoområder, når der ses på store forureningsulykker, blandt andet er Storebælt og Skagensområdet. Samtidig peger analysen på reduceret risiko i Sundet, idet faldende trafikmængde og VTS inddrages i beregningerne.

Da Storebælt i forvejen er godt dækket ind af division 17 (GUNNAR SEIDENFADEN og

MARIE MILJØ), var det nærliggende at flytte skibene i København.

Denne flytning har en afsmittende effekt på Marinehjemmeværnet, som skal dække den umiddelbare miljøindsats i Sundet. Der skal således fremover allokeres flere 900-kl (el. forlængede 800-kl) udrustet med flydespæringer til området. Hertil skal det retfærdigvis nævnes, at vi har et glimrende samarbejde med den svenske Kystbevogtning, som vi også fik bevis for under operationen i januar 2008. Disse ændringer vurderes samlet at forbedre det danske miljøberedskab.

Når det er sagt, så er besætningerne på de to skibe selvfølgelig kede af, at deres arbejdsplads flytter til den anden ende af landet. Der vil sikkert ske en stor udskiftning i personel-

let. Udskiftningen vurderes dog at ske løbende, således at vi kan videregive en del af den store erfaring der er akkumuleret. Hermed opretholdes det høje professionelle niveau.

Miljøskibet GUNNAR THORSON ved kaj i Frederikshavn.

(Foto: Søren Konradsen)

Mellem to forlig

Kontreadmiral Niels Wang, chef for Søværnets Operative Kommando

Efterårets voldsomme blæst om Forsvarets ledelse, foranlediget af håndteringen af sagen om bogen "Jæger i krig" er både trist og ærgerlig. Først og fremmest fordi den negative omtale af en enkelt sag flytter fokus fra den store og dygtige indsats for Danmark, som Forsvarets medarbejdere hver dag yder både herhjemme og ude omkring i verdens brændpunkter.

Af Nils Wang, kontreadmiral, Chef for Søværnets Operative Kommando

Det er kun få måneder siden, at der blev indgået en historisk bred politisk aftale om rammerne for Forsvarets virke i de kommende fire år.

Med det nye forsvarsforlig for 2010-2014 fortsætter vi den udvikling, som vi satte i gang i indeværende forligsperiode.

Lige nu er vi ved at lukke og slukke efter det gamle forlig. Samtidig forbereder vi os på, hvordan vi skal gennemføre de tiltag, som rammerne i det nye forsvarsforlig lægger op til. Begge opgaver kræver, at vi hugger en hæl og klipper en tå. Men vi får også tilført nye ressourcer, der ikke mindst er dimensioneret efter et

øget engagement i internationale operationer.

Med hensyn til konsekvenserne for søværnet, må jeg konstatere, at der er lagt op til en bred rammeaftale, der udstikker en kurs.

Konsekvenserne vil i hovedsagen først blive endeligt kendt, når de enkelte værn kommer med konkrete planer for at gennemføre de tiltag, der ligger i forligsrammen.

Det betyder, at vi nu er gået i gang med at analysere og udarbejde planer for, hvordan vi inden for bevillingerne skal gennemføre de tiltag, som forliget lægger op til.

Ifølge tidsplanen skal niveau II myndighederne senest i slutningen af februar 2010 have udarbejdet deres planer, som herefter skal koordineres og godkendes. Herefter skal niveau II myndighederne tilpasse planerne. Derfor kender vi først det nye forsvarsforligs helt nøjagtige konsekvenser for søværnet i starten af april 2010.

En ting tør jeg dog godt melde ud allerede nu: der er store politiske forventninger til, at søværnet i den kommende forligsperiode yder en stadig betydende sikkerhedspolitisk indsats inden for rigsfællesskabet og i verdens brændpunkter.

HANDELS - OG FISKERIFLÅDEN

Verdens største krydstogtskib gennem Storebælt

For to år siden kunne medlemmerne fra de Østdanske Marineforeningsafdelinger nyde synet af det, der dengang var verdens største krydstogtskib, da de på vej hjem fra Sendemandsmødet i Odense krydsede Storebælt. Primo november skete det igen. Blot med et endnu mere pompøs og imponerende fartøj

Den første dag i november sejlede megaskibet "Oassis of the Seas" under stor mediebevå-

genhed op gennem Storebælt. "Oassis of the Seas" er leveret fra vært på Ålandsøerne til rederiet Royal Caribbean. Med følger en regning på godt syv milliarder danske kroner.

"Oasis of The Seas" er på nuværende verdens suverænt største krydstogtskib. Der er plads til 5.400 passagerer og en besætning på 2.200. Størrelsen er 220.000 brutto tons, længden er 362 meter topfart ca. 20 knob. Inden turen under Storebæltbroen var skibets øverste anten-

ner og udstyr afmonteret for at gøre passagen muligt.

Dansk afdeling

Ifølge sitet "Take off" etablerede rederiet Royal Caribbean ultimo oktober afdeling i København. Rederiet har store planer om, at der nu for alvor skal sælges krydstogter fra København. Det norsk-amerikanske rederi har 57 ansatte i Norden med hovedkvarteret i Oslo.

Færgeruter på støtten

Ni færgeruter til danske småøer får andel i færgepulje på 200 mio. kr.

Forliget om en grøn transportpolitik, indgået i januar 2009, sender nu 200 mio. ud til anlægsrenovering og nybygning på en række indenrigs færgefarter. Ifølge fagtidsskriftet *Sofart* sender det blandt andet Danmarks ældste og

eneste tilbageværende aktive bilfærge bygget før Anden Verdenskrig, "Venøsund" fra 1931 på pension.

De farter der får del i pengene er Kleppen-Venø, Søby-Mommark, Søby-Fynshav, Faaborg-Avernakø-Lyø, Stignæs-Agersø, Rudkøbing-Strynø, Nekselø-Havnø, Branden-Fur

samt Snaptun-Hjarnø. Avisen skriver også, at der er afsat én million kr. til finansiering af en undersøgelse af behovet for en ny færge til Læsø samt de økonomiske og transportmæssige konsekvenser ved en rationalisering og forøgelse af kapaciteten på ruten Læsø-Fredrikshavn.

FARVANDSVÆSENET ORIENTERER

Det er bare en bøje

Af Peter Nygaard Hansen

I farvandet ved Storebælt nord for Storebæltsbroen er der en bøje, der slet ikke ligner de andre. Farvandsvæsenets inspektionsskib "Poul Løwenørn" lagde bøjen ud den 7. oktober 2009. Bøjen indgår i et forsøg med større afmærkning og arealet over vandoverfladen er cirka tre gange så stort, som bøjerne i de danske farvande plejer at være. Bøjen er i modsætning til de øvrige bøjer primært fremstillet i plastic, og kun en lille del af bøjen er under vand og bliver tynget af begroning.

Det er på baggrund af en bench-mark analyse, at Farvandsvæsenet har fundet ud af, at afmærkningen i de danske farvande størrelsesmæssigt er mindre, end de lande vi sammenligner os med. Ved udlægningen af den nye og større type bøje, vil Farvandsvæsenet undersøge, om det har en betydning for sejladsikkerheden, hvis vores afmærkning er større, end den er i dag. I Danmark er vi kendt for at arbejde med den visuelle side af afmærkning. Vi har mindre bøjer, men vi har givet dem fluorcerende farver. Det vil sige at vores røde bøjer er skinnende røde. Den nye bøje er ikke malet i fluorcerende farver, og det bliver derfor spændende at sammenligne de to bøjetyper. Det vil dreje sig om forhold omkring farveægthed på lang sigt og undersøgelser om brugernes oplevelse af bøjen, og hvordan bøjen har det med strømforhold. Kan det for eksempel ske at den trækkes under i stærk strøm?

Sejladsikkerheden er i dag i stigende grad

bestemt af teknik på skibene i form af GPS, søkort, ekkolod og meget mere. Den fysiske afmærkning er dog stadig et vigtigt element for skibene, fordi skibsførerne er interesseret i at have noget konkret at forholde sig til. Selvom man kunne blinde vinduerne i et skib i dag, har udsynet stadig en stor betydning – mange skibsførere sejler "manuelt". Den nye bøje har en soldreven Lanterne. Lanternes lysevne er også en del af forsøget. I Danmark har vi stor erfaring med soldreven afmærkning på land. Vil det også lykkes at skabe den bedste afmærkning med denne bøjes drivkraft?

-Vi håber, at det bliver lettere at vedligeholde den, siger leder af Driftscenter Korsør, Jørgen Royal Petersen. Skibsfører Bjarne Spetzler Pe-

tersen fra inspektionsfartøjet "Poul Løwenørn" ved ikke, om vi kan forvente at se endnu flere af de store bøjer i fremtiden, men han kan godt forestille sig, at de vil blive benyttet de steder, hvor skibene skal dreje skarpt, eller hvor sejleren bliver smallere. Det eneste minus, som driftscenterlederen og skibsføreren kan se, er, at bøjen sandsynligvis ikke kan modstå en isvinter.

Bøjen er produceret i England og bruges i de engelske farvande. Den koster 200.000 kr. Forsøget skal vise om bøjen skal erstatte den eksisterende jernafmærkning i visse områder af de danske farvande. Der er i dag 386 lystønder i farvandene omkring Danmark.

Inspektionsfartøjet "Poul Løwenørn" og dets besætning under udlægning af kæmpebøjen nord for Storebæltsbroen.

 FARVANDSVÆSENET
Danish Maritime Safety Administration

FLÅDENS STOLTE DAMER

Gennem fem år har flådens galionsfigurer været væk fra Holmen for at blive restaurerede

Admiral Tim Sloth Jørgensen kunne den 10. september under overværelse af blandt andet chefen for Lokalstøtteelement Storkøbenhavn og Bornholm samt Marinestation København, kommandørkaptajn Christian Nielsen og den Estiske forsvarschef general Ants Laaneots, indvie opsættelse på Nyholm af en glasfiberkopi af galionsfiguren fra orlogsskibet DANNEBROGE.

Søværnets galionsfigurer stammer mestendels fra midten af 1800tallet. Efter endt tjeneste som frontfigurer på orlogsskibene var sædvanen, at figurerne blev opsat på Søværnets landbaserede anlæg eksempelvis Holmen og den nuværende Marinestation København.

Kyndige søofficerer kan ikke umiddelbart se forskel på de ægte og de nye glasfibergalionsfigurer. De ægte – blandet andet figurerne fra orlogsfartøjerne DANNEBROGE, SJÆLLAND og DAGMAR - er lagt i depot, medens der fra forskellig side arbejdes på at skabe økonomi til oprettelsen af et galionsfigurmuseum.

Marinestationerne Korsør og Frederikshavn har ligeledes fået erstattet de hengemte originalfigurer med nye flotte erstatningskopier.

Estlands forsvarschef, general Ants Laaneots tv. var med, da admiral Tim Sloth Jørgensen indviede kopigalionsfiguren fra orlogsfartøjet DANNEBROGE. Th. Marinestation Københavns chef, kommandørkaptajn Christian Nielsen.

Kopien af Galionsfiguren fra DANNEBROGE på plads på Nyholm.

Kopi af Galionsfiguren fra SLESVIG er placeret på Flådestation Korsør.

(Foto: Frank Horn og Lars Skytte)

Distriktsmøde i distrikt I

Den 30. september afvikledes distriktsmøde i Ishøj Marineforening. Syv af otte afdelinger var mødt, og man havde en god informationsudveksling og debat om de aktuelle emner. Særligt markeringen af Søværnets 500-års jubilæum i 2010 havde den 20 m/k store forsamlings bevågenhed. Landssekretæren gav en grundig orientering om de overordnede tiltag, og distriktsrepræsentanten opfordrede afdelingerne til at fortsætte de gode initiativer, der allerede nu er i støbeskeen. I Distrikt I er man klar til også at tage en tårn når jubilæets centrale højdepunkter forventes at løbe af stabelen i København i august. På billedet ses fv. afdelingsformand Ishøj Marineforening Kurt Telander, ordstyrer Leif Larsen, distriktsrepræsentant Leni K. Ketler og landssekretær Søren Konradsen.

Distriktsmøde i distrikt 10

Landsbestyrelsesmedlem Vang Christensen Viborg kunne på distriktsmødet i Grenaa den 20. september byde velkommen til 24 deltagere. Ud af distriktets otte afdelinger var der afbud fra Samsø Marineforening. Skanderborg Marineforening udeblev uden afbud. Mødet blev afholdt i en god og positiv ånd, hvor debatten hele vejen igennem var yderst konstruktiv, siger Vagn Christensen.

Detailplanlægningen for distriktets indsats i forbindelse med vandredstiling 2010 i anledning af Søværnets 500 års jubilæum fyldte meget på agendaen.

Vang Christensen roser Grenaa Marineforening for afviklingen af mødet.

MILITÆRHISTORISKE REJSER 2010

Normandiet D-dag

Invationskysten med mere

3. - 9. maj 2010

Rejseleder: cand.mag. Torsten Granov

14. - 20. juni | 6. - 12. sep. | 20. - 26. sep. 2010

Rejseleder: Oberstløjtnant Hans Jürgen Jürgensen

Pris kr. 6.985,-

Østprøjsen

Königsberg · Wolfsschanze ·

Danzig · Stutthof

10. - 17. april 2010

Rejseledere: Kommandør Poul Grooss

og cand.mag. Martin Cleemann Rasmussen

Pris kr. 7.785,-

Det 3. Riges Hjerter

Nürnberg · München ·

Berchtesgaden

18. - 23. maj 2010

Rejseleder: cand.mag. Torsten Granov

Pris kr. 6.485,-

England 1940-44

Slaget om England ·

Forberedelserne til D-dag

30. august - 4. september 2010

Rejseleder: Kommandør Poul Grooss

Pris kr. 9.785,-

Berlin II

Olympiaden 1936 · Bunkerne

under Berlin · Peenemünde

26. - 30. maj 2010

Rejseleder: cand.mag. Torsten Granov

Pris kr. 4.645

Vestfronten

efterår 1944 - forår 1945

8. - 13. oktober 2010

Rejseledere: cand.mag. Torsten Granov

og Oberstløjtnant Hans Jürgen Jürgensen

Pris kr. 6.085,-

Den amerikanske Borgerkrig

Slagmarkerne · stederne · menneskene

27. oktober - 7. november 2010

Rejseledere: cand.mag. Torsten Granov

og cand.mag. Martin Cleemann Rasmussen

Pris kr. 22.545,-

Berlin 1933-45

Hitlers Berlin -

Fra triumf til tragedie

28. - 31. oktober 2010

Rejseleder: Ph.d. Peter Mikkelsen

Pris 3.845,-

Normandiet II

Villers-Bocage · Mortain

Jersey og Guernsey

4. - 12. juni 2010

Rejseledere: cand.mag. Torsten Granov

og Oberstløjtnant Hans Jürgen Jürgensen

Pris kr. 10.845,-

Den finske Vinterkrig

Leningrads belejring ·

Kampene ved Narva

28. september - 6. oktober 2010

Rejseleder: Kommandør Poul Grooss

Pris kr. 9.845,-

Stalingrad og Moskva

Vendepunktet på Østfronten

31. maj - 6. juni 2010

Rejseledere: Kommandør Poul Grooss

og cand.mag. Martin Cleemann Rasmussen

Pris kr. 13.445,-

Slagmarker fra 1. og 2. verdenskrig

Flandern · Ypres · Verdun ·

Maginotlinien · Ardennerne

14. - 19. september 2010

Rejseleder: cand.mag. Torsten Granov

Pris kr. 6.185,-

Japan og Pearl Harbor

Tokyo · Hiroshima · Okinawa ·

Pearl Harbor Honolulu

9. - 22. november 2010

Rejseleder: Kommandør Poul Grooss

Pris kr. 34.445,-

Endagsture

København under Besættelsen

Flådens historie på Holmen

I Flammen og Citronens fodspor

Århus og omegn under besættelsen

For datoer og priser se:

www.cultours.dk

MILITÆRHISTORISKE FOREDRAG MED REJSELEDERNE

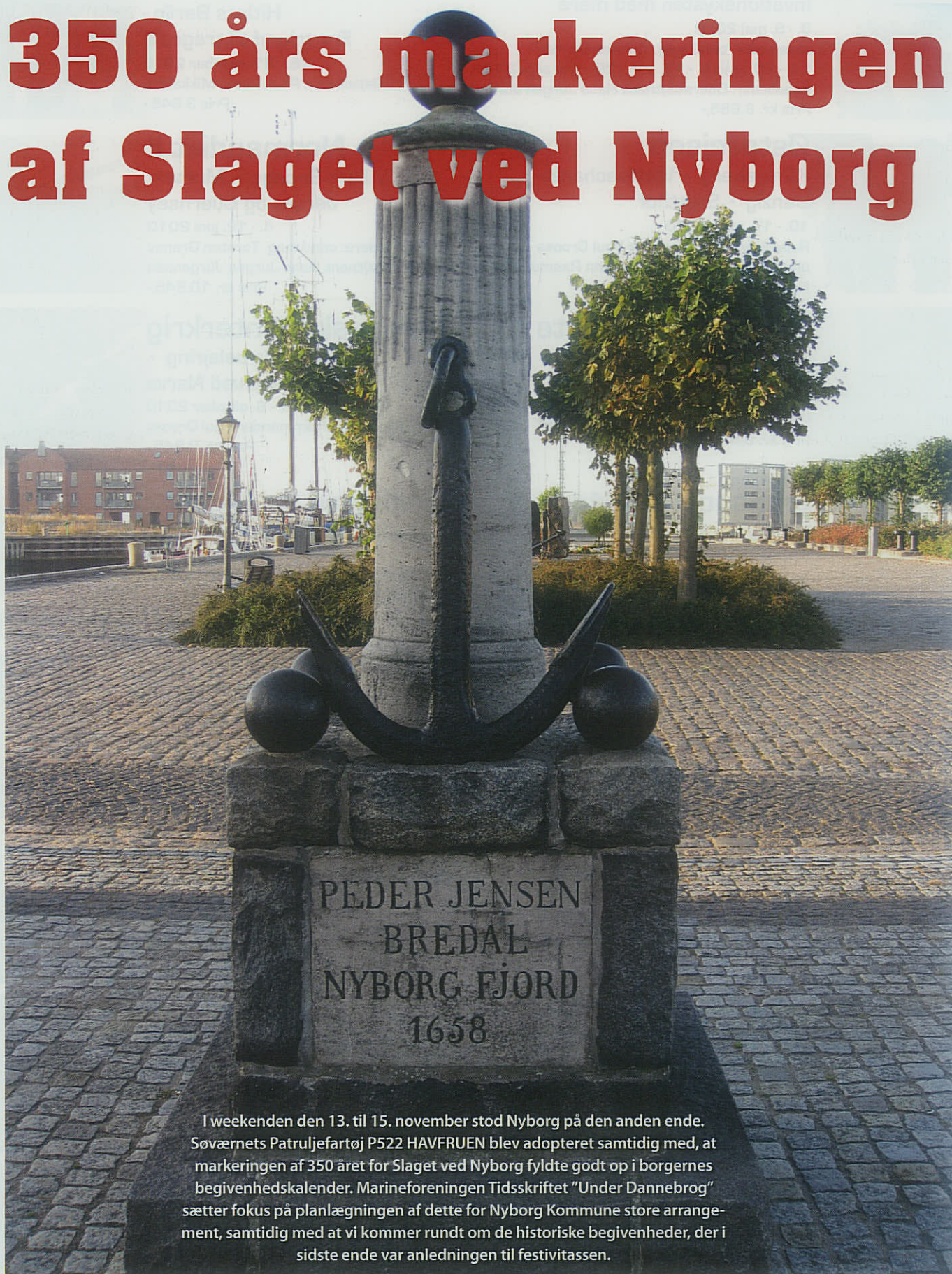
Normandiet · Stalingrad · Østprøjsen · Det 3. Rige · Slaget om England · Berlin · Japan og Pearl Harbor · Den finske Vinterkrig · Vestfronten · Den amerikanske Borgerkrig · samt alle vore andre destinationer.

SØNDAG D. 17. JANUAR 2010 · VARTOV · FARVERGADE 27 · KØBENHAVN

Pris kr. 100,- (beløbet refunderes ved tilmelding til rejse). Tilmelding til arrangementet er nødvendig på: www.cultours.dk · 86 10 86 05 · rejser@cultours.dk

TEMA

350 års markeringen af Slaget ved Nyborg

I weekenden den 13. til 15. november stod Nyborg på den anden ende. Søværnets Patruljefartøj P522 HAVFRUEN blev adopteret samtidig med, at markeringen af 350 året for Slaget ved Nyborg fyldte godt op i borgernes begivenhedskalender. Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" sætter fokus på planlægningen af dette for Nyborg Kommune store arrangement, samtidig med at vi kommer rundt om de historiske begivenheder, der i sidste ende var anledningen til festivitassen.

Af Mogens B. Lange, næstformand i Fonden Nyborg Fæstning.

Tidligt om morgenen 14. november 1659 startede et af danmarkshistoriens store slag mellem svenske og danske styrker på markerne ved Hjulby Sø og godset Juelsberg lidt vest for Nyborg by. Slaget faldt ud til vores fordel, og måske var dette årsag til, at vi stadig har en nation, vi kan kalde Danmark - Hvem ved?

Slaget var en af de mest markante begivenheder i den sammenlagt tre år lange krig mellem Danmark og Sverige, som var påbegyndt 1. juni 1657, hvor Frederik III erklærer Sverige krig.

350 år kan måske synes af meget – og der er da også sket meget siden – men efter vores mening har slaget ikke været markeret tilstrækkeligt i Danmarkshistorien som den vigtige begivenhed, det i virkeligheden er.

Begivenheden har dog været markeret ved 200 års jubilæet i 1859, 250 års jubilæet i 1909 hvor Mindestenen ved Lindealleen blev skænket Nyborg By af Svendborg Amts Historiske Samfund og 300 års jubilæet i 1959, hvor den lokale turistforening tog initiativ til det.

Fonden Nyborg fæstning blev stiftet i 1995 med henblik på at genskabe Nyborgs fæstningsanlæg og bastioner. I 2002 påbegyndte Fæstningsfonden årligt at markere Slaget ved Nyborg 14. november 1659 ved at lægge en krans ved Mindestenen for faldne i slaget. Hensigten var at udbrede kendskabet til Nyborgs unikke deltagelse i Danmarks historie i århundreder og til de personer, der knytter sig hertil. Det blev hurtigt en stor succes, så raskitsen til 350 års markeringen havde vi.

Vi blev dog hurtigt enige om, at 350 år kunne blive en ganske markant begivenhed, og på basis af et foreløbigt oplæg, bad Økonomiudvalget i Nyborg kommune i februar 2007 en arbejdsgruppe formulere et konkret oplæg med en økonomisk ramme, der kunne drøftes i forbindelse med budget 2008.

Oplægget blev godkendt af Byrådet og midlerne til gennemførelse af arrangementerne blev bevilget, idet Byrådet anså projektet velegnet til at synliggøre Nyborgs kulturelle og historiske værdier, og var enige i, at arrangementerne skulle udbredes i hele turistsæsonen for at opnå den maksimale synlighed med slut den 14. november – dagen for slaget.

Det stod os hurtigt klart, at et af arrangementerne skulle være en udstilling om Svenskekrigene på Nyborg Slot og en udstilling om datidens våben. Fæstningsfondens Protektor er Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen og via kontakt til Kongehuset fik vi tilsagn om, at Regentparret ville aflægge besøg i Nyborg den 2. juni som led i 350 året og ville ankomme ombord på Kongeskibet "Dannebrog".

Arbejdsgruppen fik - med finale i weekendarrangementerne den 13. – 15. november – arrangeret en række begivenheder i perioden november 2008 til november 2009. Dette omfattede Fagligt Seminar på Nyborg Slot. Besøg af regentparret. Musikkyst mellem en række musikungdomsgardere. Svensk uge i Nyborg. Military Tatroo med fyrværkeri. Renaissance-marked på Slotsplænen.

Finale den 14. november 2009

I Nyborg står en anden mindesten, nemlig den over den berømte søhelt Peder Bredal. Den 18. november 1657 fik admiral Peder Jensen Bredal kommandoen over fire orlogsskibe af Frederik III. De havde fået til opgave at erobre de svenske skibe i Lillebælt og søge vinterhavn ved Slipshavn, når frosten kom. Men danskerne havde ikke taget højde for den svenske konge Karl Gustavs dristighed. Den 30. januar 1658 gik han med sin hær over det tilfrosne Lillebælt, og snart var han med sine styrker i Nyborg. Den svenske general Wrangel gav ordre til at erobre de fire danske orlogsskibe, men admiral Peter Bredal havde arbejdet med "udisningen af fartøjerne", så til trods for kanonbeskydning fra svenskerne lykkedes det at komme fri af isen og uden for skudvidde.

20. februar modtog Bredal besked om våbenstilstand. Hans skibe var reddet fra svensk erobring, men han sad fortsat fast i isen. 26. februar 1658 sluttes der fred i Roskilde. 29. april nåede Bredal København, hvor han blev modtaget med jubel. 20. juli blev han udnævnt til Admiral.

Det faldt os derfor helt naturligt at lægge en krans ved Bredal-Mindesmærket som det første programpunkt for markeringen 14. november. Kransenedlæggelsen blev foretaget af Søværnet, Turistforeningen, Danmarks Marineforening og Nyborg by.

Herefter fulgte en Mindegudstjeneste i Vor Frue Kirke ved biskop Kresten Drejergaard, Fyns Stift med en flot indmarch af faner.

Efter mindegudstjeneste var der arrangeret et optog gennem byen med blandt andet regimentsfaner. Vi havde lagt os i selen for at få så mange militære enheder, der havde relation til Slaget ved Nyborg, med. Heriblandt Den Kongelige Livgarde med Tamburkorpset, Jydske Dragon Regiment, Søværnet og naturligvis det svenske forsvar. Herudover var der deltagelse med fane fra Holland. Dette skete med baggrund i, at den hollandske admiral Michel de Ruyter sammen den danske admiral Henrik Bjelke skulle transportere en hærstyrke under feltmarskal Hans Schack til Danmark. Derfor deltog en delegation på fire personer fra Michael de Ruyter Foundation, Den Haag, Nederland også i markeringen. Der var desuden 12 faner fra Fynske soldaterforeninger samt flag fra Odense og Nyborg Marineforeninger.

Mindestenen for Slaget ved Nyborg den 14. november 1659.

Søværnets nye patruljefartøj, den 300 tons tunge og 43 meter lange, P522 HAVFRUEN, blev den 13. november 2009 adopteret af Nyborg Kommune.

- Marchen gjorde holdt ved Mindesten ved Lindealléen, og kransenedlæggelse blev foretaget af Den Kongelige Livgarde, Jydske Dragonregiment, forsvarsattachén ved Sveriges ambassade og Nyborgs borgmester. Herefter gik den videre til Dronningens Bastion, hvor Prinsens Musikkorps spillede, hvorefter Nyborgs borgmester Jørn Terndrup holdt tale.

Arrangementet på Dronningens Bastion blev afsluttet med skud fra Fonden for Nyborg Fæstnings fire gamle 18 pds. Jernkanoner M/1753. Denne ceremoni blev afviklet af Sauteringslauget i deres gamle uniformer.

Da markeringen var ved at nå sin afslutning, blev publikum opfordret til at gå til Honnør-

kajen på Nyborg havn, hvor der fra kl. 1400-1600 var Åbent Skib for publikum på Flådefartøjet HAVFRUEN" og opvisning af Søværnets Tamburkorps.

De deltagere, der havde adgangsbillet til Riddersalen, gik fra Dronningens Bastion med "Nyborgs Tappenstreg" i spidsen - 5 unge mennesker i jægerens grønne uniformer, der spiller på fløjte og tromme - for at føre deltagerne til Riddersalen i Nyborg Slot.

Her var der et afslutningsprogram med taler

af generalløjtnant Kjeld Hillingsø, oberst Mogens Bech Totalforsvarsregion Syd- og Sønderjylland, ambassadør Lars Grundberg Sveriges Ambassade og borgmester Uffe Steiner Fredericia.

Adoption af HAVFRUEN

Tidligt i planlægningen fik vi kendskab til, at Nyborg byråd planlagde at adoptere flådefartøjet HAVFRUEN. Adoptionen foregik fredag 13. november. HAVFRUEN blev liggende ved kajen i Nyborg weekenden, hvor tilskuere kunne komme til Åbent Skib og få rundvisning.

Nyborggarden i aktion under sommerens musikdyst.

Slaget ved Nyborg 1659

Slaget ved Nyborg den 14. november 1659 er en af de afgørende om end mindre kendte begivenheder i Danmarks historie. Det var kulminationen på de foregående næsten tre års krigshandlinger mellem Danmark og Sverige i de såkaldte Karl Gustav-krige (1657-58 og 1658-60) navngivet efter den svenske konge Karl X Gustav (1654-1660). Den danske sejr resulterede i, at Danmark forblev en selvstændig stat i en situation, hvor riget var på nippet til at blive indlemmet i det svenske storrige. Det er blevet markeret ved en række arrangementer i løbet af 2009 i Kerteminde og Nyborg, hvor krigens afgørende begivenheder fandt sted. Men hvad var baggrunden for krig og hvad skete der egentligt?

Af Janus Møller Jensen, museumsinspektør ph.d.

Forholdet mellem rigerne havde siden opløsningen af Kalmarunionen i 1523 været yderst

spændt. Danmark og Sverige var i direkte krig i årene 1563-70, 1611-13 og 1643-45 og i de mellemliggende år kan situationen bedst karakteriseres som en form for kold krig. Danmark var i begyndelsen den dominerende magt, men fra slutningen af 1500-tallet stod det klart, at Danmark ikke længere magtede at tvinge Sverige i knæ militært. Magtbalancen var ved at skifte.

Det endegyldige vendepunkt kom under de blodige religionskrige i Europa i årene mellem 1618 og 1648. Christian IV (1588-1648) af Danmark-Norge gik ind i krigen som den profeterede Løve fra Nord, der skulle bringe evangeliets klare lys til resten af Europa - og store dele af Afrika og Asien. Han led imidlertid et forsmædeligt nederlag til de katolske hærførere Tilly og Wallenstein og i stedet blev det Gustav II Adolph af Sverige (1611-32), der sejrrikt gik ind i krigen, selvom den kostede ham livet. Krigen var en katastrofe for det

danske rige, der stod tilbage isoleret og med tabet af en række nordtyske områder til netop arvefjenden Sverige.

I december 1643 angreb den svenske feltherre Lennart Torstensson Danmark sydfra som reaktion på, at Danmark konstant ved diplomatiske og politiske forhandlinger søgte at berøve svenskerne de gevinster de tilkæmpede sig i Nordtyskland. Den svenske plan var simpelthen at erobre Danmark, men forsøget mislykkedes i første omgang. Danmark var imidlertid presset og store områder i Norge måtte afstås ved fredsforhandlinger mellem rigerne i Brömsebro i 1645 ligesom Halland blev afstået til Sverige for 30 år. I de næste ti år befandt Danmark sig i en isoleret position politisk. Det forsøgte Frederik III at ændre, da han efter nogle diplomatiske genembrud i 1650'erne, der blandt andet talte en alliance med Holland, erklærede Sverige krig i 1657.

Det klogte i den beslutning har været omdiskuteret både i samtiden og af nutidens historikere. Situationen var dog ikke helt ugunstig. Sverige stod stort set uden allierede på grund af en aggressiv ekspansionspolitik og var kørt militært fast under felttog i Polen. Den svenske konge reagerede imidlertid prompte og marcherede mod Danmark i lyn tempo. Svenske styrker indtog fæstningen Frederiksodde (Fredericia), men kunne ikke komme over til Fyn, fordi den danske flåde stadig kontrollerede bælteerne. Men så kom vinteren.

Den blev streng. Bælteerne frøs til is. Den svenske konge udnyttede dristigt det kort elementerne havde spillet ham i hånden og førte sin hær over isen. Først fra Jylland til Fyn og siden til Sjælland. Kursen var sat direkte mod København.

De fire danske krigsskibe – Samson, Svenske Løve, Svenske Lam og Emanuel – under ledelse af Peder Jensen Bredal, der havde patruljeret i Lillebælt, måtte overvintre i fæstningsbyen Nyborg da isen lagde til. Efter svenskerens erobring af Fyn beordrede de Bredal til at overgive sine indefrosne skibe. Men Bredal nægtede at give op uden kamp. Svenskerne beskød skibene med kanoner og foretog flere angreb i dagene 2.-5. februar 1658.

Bredal og hans mænd kæmpede mod fjendens overlegne styrker, og samtidig lod han sine mænd hugge isen foran skibene op. Til sidst lykkedes det alle fire skibe at komme ud i åbent farvand og væk fra den svenske overmagt. De fire skibe ankom til København i april, og kaptajn Bredal blev som belønning udnævnt til ekvipagemester på Holmen. Bredal faldt dog kort tid efter i kamp. Ved Nyborg Havn er opsat et mindesmærke over "helten fra Nyborg Fjord".

Det lykkedes dog Frederik III at få forhandlet en fred i stand, men på meget hårde betingelser. Store dele af Norge, Bornholm samt Skåne, Halland og Blekinge måtte endeligt afstås ved freden, der blev underskrevet i Roskilde i sommeren 1658. Men så besluttede Karl Gustav alligevel at sætte det afgørende stød ind. Danmark skulle udslettes fra verdenskortet som selvstændig stat.

De svenske tropper havde ikke engang nået at forlade landet før krigshandlerne begyndte igen. Et stort antal var indkvarteret på Fyn. Men det var ved København, at det første afgørende slag stod. Den svenske hovedlejr havde udviklet sig til en regulær lille by Carlstad ved Brønshøj. Herfra indledtes belejringen af

København. Frederik III nægtede både at give op og forlade byen – "jeg vil dø i min rede", skal han have sagt. I februar satte Karl Gustav alt på et bræt og stormede byen. Forsvaret holdt stand. Tiden var ikke inde endnu.

Nu blandede de europæiske stormagter sig imidlertid for alvor i affæren. Ikke mindst Holland og England var stærke modstandere af at kun en magt kontrollerede de vigtige handelsforbindelser gennem de danske farvande til Østersøen. Holland kom derfor Danmark til undsætning og sendte en stor flåde under ledelse af en af Hollands største søhelte Michiel Adriaanszoon de Ruyter (1607-1676), der ankom til København i efteråret 1658 og spillede en stor rolle i forsvaret under det svenske stormløb. Samtidigt angreb en allieret hær bestående af tysk-polske tropper under ledelse af kurfyrst Frederik Wilhelm af Brandenburg fra syd.

Man planlagde derefter tilbageerobringen af Fyn, der forsynede de svenske tropper på Sjælland med de livsnødvendige forplejninger og reserver. En stor hær var under opbygning i Kiel under ledelse af de to feltmarskaller Ernst Albrecht von Eberstein og Hans Schack, der var blevet hvervet til at lede den danske hær. Fyn skulle erobres ved en knibtangsmanøvre. De Ruyters flåde skulle senere landsætte Schacks tropper ved Nyborg. Imens skulle Ebersteins hær drage over ved Middelfart. Svenskerne anerkendte overmagten da Eberstein rykkede nordpå. De forlod Frederiksodde og koncentrerede sig om forsvaret af Fyn.

Forsøget på at landsætte hæren ved Nyborg blev imidlertid afværget af svenskerne. Flåden sejlede videre til Kerteminde, hvor tropperne kæmpede sig i land efter et heftigt bombardement af byen den 31. oktober 1659. Tilsyneladende var der ikke så mange faldne, men kampene satte alligevel deres spor. Præsten i Kerteminde fik granatshok og havde efterfølgende svært ved at gennemføre gudstjenesten. Den danske feltmarskal Hans Schack stod nu på Fyn. Samtidigt gik Eberstein over Lillebælt. Hærene mødtes ved Odense. Herfra begyndte fremrykningen mod Nyborg.

Den svenske hærfører Philip von Sulzbach havde samlet sine tropper i Nyborg, hvor han blev mødt af den langt mere erfarne feltmarskal Gustav Otto von Stenbock. Da Nyborgs forsvarsværker var i forfald og for at undgå at blive bombarderet af den hollandske flåde, besluttede man at møde danskerne i et åbent feltslag. Den svenske hær blev stillet op uden

for byen på markerne, der i dag tilhører godset Juelsberg, mellem Hjulby Sø og Borgeskoven.

Den 14. november 1659 indledtes slaget. Det blev blodigt. Mere end 2.500 soldater i svensk tjeneste mistede livet. Resten søgte tilflugt inde i Nyborg. Her fandt de sig nu i den frygtede situation, som man havde forsøgt at undgå ved at møde danskerne i åbent feltslag. Efter et intenst bombardement af byen fra de Ruyters flåde overgav man sig dagen efter betingelsesløst. Sejren understregede, at Danmark

Gammel tegning fra 1663, der viser slagopstillingen for slaget ved Nyborg den 14. november 1659

overlevede som selvstændig stat. Det svenske imperium havde lidt et alvorligt knæk og danskerne havde vist, at den sejrige svenske felthær alligevel ikke var uovervindelig.

Da den endelige fred blev underskrevet i maj 1660, var vilkårene imidlertid ikke meget bedre i forhold til freden i Roskilde to år tidligere. Skåne, Halland og Blekinge var tabt for altid, da stormagterne ønskede en fri gennemsejling til Østersøen. Internt i Danmark havde krigen også bidraget til at skabe en afgørende splittelse mellem stænderne, ikke mindst adelen og borgerskabet, der førte frem til enevældens indførelse i sensommeren 1660. Begivenhederne i 1657-60 var altså yderst betydningsfulde på mange andre måder end kun for forholdene på Østfyn.

Begivenhederne er blevet mindet på mange forskellige måder gennem tiden. Fra at være en del af den enevældige kongemagts selviscenesættelse bevægede markeringen af jubilæerne i henholdsvis 1859, 1909 og 1959 sig langsomt fra stadig at blive brugt som en relevant historisk begivenhed af betydning for den aktuelle politiske situation til i højere grad at handle om turisme og promovning af byen Nyborg – en udvikling der vel har nået en foreløbig kulmination med markeringen i 2009.

Rederiet J. Lauritzen var i sidste halvdel af 1900tallet især kendt for indsatsen på to maritime specialområder – de elegante Reeferskibe og de robuste polarskibe. Går det som planlagt, får Polarskibene nu deres eget litterære eftermæle i bogen "Rederiet Lauritzens Polarskibe i Antarktis 1952-1987".

Foreningen "Trækfuglene"

En kreds af tidligere søfolk og søfarende på rederiet J. Lauritzens polarekspeditionsskibe har dannet foreningen "Trækfuglene", hvis eneste formål er at få udgivet en bog, der kan beskrive skibenes sejlads fra 1952 til 1987, og på denne måde få tilføjet et vigtigt kapitel til dansk søfarts historie

Bogen tænkes udgivet med støtte fra forskellige fonde og private og offentlige virksomheder, og forventes at udkomme i forsommeren 2010, oplyser Mogens Boman, en af de fem tovholdere der målrettet har arbejdet med ad hoc projektet.

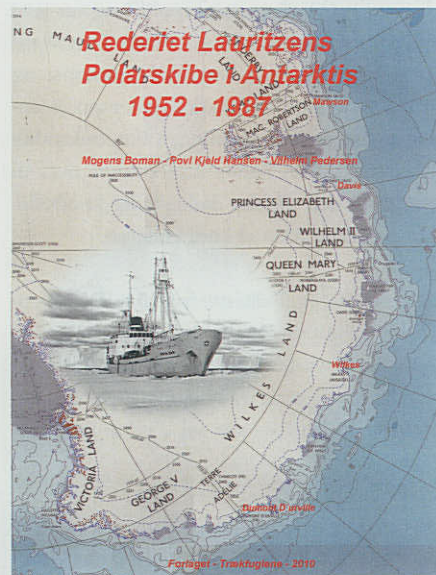
Uanset om bogen kommer på gaden eller ej, nedlægges foreningen når dette er afklaret.

Bogens indhold får fokus på beskrivelser af livet om bord på skibene ved Antarktis. Der er historier om indefrysninger i flere uger i pakisen, fortællinger om voldsomme oversisninger, hvor hele besætningen måtte ud og hakke is for at undgå kæntring, grundstødninger, redning af menneskeliv under farefulde forhold, men også hyggelige beretninger om

dagligdagen, når man aflagde besøg på de engelske, franske, belgiske, australske og new zealandske baser på det iskolde kontinent.

Historierne bliver alle illustreret med relativt mange fotos og tegninger.

Forsidecoveret til bogen "Rederiet Lauritzens Polarskibe i Antarktis 1952-1987" er klar.

FAKTA

Foreningen er åben for enhver interesseret, og kontingentet er kr. 100.-, der kan indbetales på konto Trækfuglene, Nordea registreringsnummer 2102 kontonummer 4381-504-471.

Vedtægterne kan fås ved henvendelse til et af bestyrelsesmedlemmerne:

Povl Kjeld Hansen,	Svaneparken 122, 7430 Ikast.	Tlf. 97 25 09 25
Hans Sønderborg,	Vegavej 1, Kilden, 9900 Frederikshavn,	Tlf. 22 97 38 45
Ernst Johansen,	Fasanvej 52, 7800 Nykøbing Mors.	Tlf. 97 71 13 72
Vilhelm Pedersen,	Bregnerødvej 4E, 2, 3460 Birkerød.	Tlf. 45 81 11 76
Mogens Boman,	Udsigten 24, 2820 Gentofte.	Tlf. 39 65 11 23

FORSVARETS BIBLIOTEK

Forsvarets Bibliotek er en realitet. Marinens Bibliotek og de to andre værnslbiblioteker lægges sammen til et stort, moderne forskningsbibliotek placeret i Kastellet

Med Forsvarets Bibliotek vil forsvaret forbedre serviceniveauet og øge formidlingen af viden om forsvarsrelaterede emner, blandt andet gennem brugervenlige systemer på nettet. Ca. 160.000 fysiske enheder vil være søgbare.

Onlinekataloger og elektroniske portaler er hverdag på dagens biblioteker, og forsvaret følger udviklingen for at kunne yde den bedste service til brugerne af biblioteket. Derfor vil Forsvarets Bibliotek stille ca. 15 databaser, ca. 20 elektroniske opslagsværker samt ca. 1000 elektroniske tidsskrifter til rådighed

for ansatte ved forsvaret via et onlinekatalog, som gør, at man har adgang 24 timer i døgnet, uafhængig af tid og sted. For alle andre brugere vil denne service også være mulig fra bibliotekets computere i Kastellet.

Brugerundervisning af forsvarets elever og studerende på akademisk niveau vil også blive højt prioriteret af biblioteket, og et øget samarbejde med forsvarets officersskoler, Forsvarsakademiet og andre skal sikre aktualitet og relevans for forsvarets myndigheder og enheder. Formålet er at øge videns- og dokumentationsindsamling inden for de områder, som forsvarets forskning og officersuddannelser fokuserer på.

Kastellet som base

Forsvarets Bibliotek vil være placeret i Ka-

stellet og den åbne samling vil være offentlig tilgængelig i bibliotekets åbningstid. Herudover vil der blive oprettet særlige betjeningssteder ved officersskolerne til deres studerende. Den åbne samling vil indeholde litteratur fra alle tre værn og fysisk bestå af ca. 40.000 bøger og tidsskrifter. De resterende bøger bliver opbevaret i magasiner, hvor fra de vil være til rådighed for låneren efter

FAKTA

Forsvarets Bibliotek

De tre biblioteker, der nu bliver ét er:

- Det Kongelige Garnisonsbibliotek (KGB), Kastellet, København
- Flyvevåbnets Bibliotek (FLB), Jonstruplejren, Ballerup
- Marinens Bibliotek (MAB), Nyholm, København

forespørgsel. Søgning foretages gennem onlinekatalogen.

Hele sammenlægningsprocessen forventes at være gennemført i sommeren 2010. Men allerede fra november 2009 flytter Flyvevåbnets Bibliotek sin åbne samling ind på Kastellet, mens Marinens Bibliotek følger efter med sin åbne samling fra februar 2010. Læs mere om Forsvarets Bibliotek på www.forsvaretsbibliotek.dk

Dertil kommer Forsvarsakademiets Bibliotek (FAKBIB), som dog forbliver på Svanemøllens kaserne som betjeningssted for Forsvarsakademiets studerende og ansatte. Dermed er FAKBIB ikke et offentligt bibliotek. Forsvarets Bibliotek vil være organiseret under Forsvarsakademiet.

Forsvarets nye Fællesbibliotek får til huse i Kastellet, et af Københavns smukkeste områder.

LANDSKONTORET/LANDBESTYRELSEN

Samvirker

Rundt om i landet er der etableret "Soldaterforeningssamvirker", hvis formål er at koordinere fælles arrangementer for soldater- og marineforeninger. Flere marineforeningsafdelinger er medlem af disse samvirker

Af landsnæstformand Kurt Flatau

Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd – i daglig tale kaldet DSM – er at betragte som et landsdækkende samvirke, hvis formål er at koordinere den fælles optræden overfor Forsvarets øverste ledelse. DSM opgaver er blandt andet at varetage koordineringen af soldater- og marineforeningers deltagelse i større arrangementer, senest i forbindelse med Prinsgemalens 75-års fødselsdag, og i 2010 vil DSM ligeledes have til opgave at arrangere soldater-

og marineforeningers deltagelse i en hyldest til Hendes Majestæt Dronningen i anledning af 75-års fødselsdagen den 16. april. Det er derfor vigtigt, at DSM gennem de lokale Samvirker kan varetage og kommunikere praktiske tiltag omkring sådanne større arrangementer.

Gennem de lokale Samvirker kan soldater- og marineforeningers indsats for at styrke forsvarsviljen udføres med større vægt, når alle de forsvarspositive foreninger i lokalområdet står sammen. Dette har især betydning i disse år, hvor personel fra alle værn gør tjeneste i internationale operationer, hvorfor det er vigtigt, at også Danmarks Marineforening og dens 10.000 medlemmer står bag denne opgave.

Landsbestyrelsen har derfor udsendt en opfordring til alle foreningens 78 afdelinger om

aktivt at deltage i samvirkearbejde, og samtidig opfordre vi de afdelinger, der endnu ikke er tilknyttet et lokalt Samvirke til at melde sig ind. Som medlem af et lokalt Samvirke har afdelingen mulighed for at indbyde deltagere fra de øvrige forsvarspositive foreninger til arrangementer, hvor egen deltagelse – eller mangel på samme – tidligere måske har medført, at et arrangement er aflyst på grund af manglende deltagelse fra medlemmerne.

Der er derfor fordele ved medlemskab af et lokalt samvirke, og landsbestyrelsen skal indtrængende opfordre afdelingernes bestyrelser og medlemmer til aktivt at gå ind i dette samarbejde, idet "vi i Marineforeningen aldrig må blive os selv nok."

Landsbestyrelsesmøde

Af landsformand Jens Ole Løje Jensen

Den 17. oktober var en fuldtallig landsbestyrelse samlet til det halvårige landsbestyrelsesmøde i Søofficersforeningens smukke lokaler i København. Hovedtemaet på programmet var naturligvis Søværnets 500-års jubilæum til næ-

ste år, med speciel vægt på de arrangementer/ opgaver som marineforeningens afdelinger er ansvarlig for.

Landsbestyrelsen fik en opdateret status på de mange projekter og arrangementer som Søværnet planlægger til næste år. Herefter gav

hver distriktsrepræsentant en status for de aktiviteter, som de enkelte afdelinger er i færd med at planlægge eller allerede har planlagt.

Som landsformand var det en glæde at kunne konstatere, at man i rigtig mange afdelinger har efterkommet de anmodninger og opfordringer, ►

► som jeg har bragt på LB-møder, sendemandsmødet samt her i UNDER DANNEBROG.

Rejseudstillingen

Vedrørende rejseudstillingen var flere distrikter allerede klar med en plan for hvorledes udstillingen skulle fordeles mellem de enkelte afdelinger gennem 2010. Mange afdelinger havde allerede aftalt med biblioteker, rådhus, sejlklubber, museer, banker, boghandlere m.v., hvor udstillingen kan vises - godt gået.

Der er dog enkelte afdelinger, som endnu mangler at komme op i omdrejninger. Men jeg

er optimistisk og forventer naturligvis, at alle afdelinger er klar til den 1. januar 2010, således at rejseudstillingen kan blive vist i samtlige byer landet over, som vi har lovet Søværnet.

Status på rejseudstillingerne er, at alle distrikter ultimo oktober har modtaget hver et sæt af de 4 "roll ups" - så de er klar til brug ude i distrikterne.

Lokale arrangementer

Omkring de lokale arrangementer med "åbent hus" og foredrag mv. om flådens betydning for lokalområderne, var der flere gode tilbage-

meldinger på LB-mødet, men her er der flere steder fortsat brug for kreativ tænkning og handling ude i afdelingerne.

Så min opfordring er, brug nu de lange vinteraftener til at få planlagt nogle spændende aktiviteter, som kan være med til at vise Flådens store betydning for Danmark, både før i tiden og ikke mindst i dag, hvor Søværnet sikrer Danmarks interesser fra havet - med magt om nødvendigt.

God arbejdslyst og glædelig jul og godt nytår.

Nyt marinehus i Skive

Efter fire år, otte måneder, tre uger og et par dage som husvilde var der endelig åbningsreception for Marinehuset i Skive Marineforening

Den nye marinestue i Skive under udsmykning.

Skive Kommunes projekt "Maritime drømme" kostede den 15. februar 2005 marinestuen i Skive livet.

Siden har bestyrelsen, med afdelingsformand Henriette Coréll Lungberg Pedersen i spidsen, drevet Skive Marineforening fra en flyttekasse. Kun et godt samarbejde med Skive Kasserne har muliggjort afholdelse af afdelingens generalforsamlinger og øvrige indendørs tiltag i perioden.

Kommunen ikke med

Skive Marineforening var i første omgang ikke tænkt ind i planerne for projekt "Maritime drømme". Men en massiv og vedvarende "løben på dørene" taktik fra bestyrelsens side, fik i sidste ende kommunalbestyrelsen til at erkende, at Marineforeningens afdeling i Skive selvfølgelig burde være en integreret del af projektet. Herefter var kommunens politikere

samt Teknisk Forvaltning en fantastisk hjælp i bestræbelserne på at få en ny marinestue stablet på benene, oplyser Henriette Pedersen.

Med en stor indsats fra frivillige og økonomisk støtte fra forskellige fonde er der nu på adressen Fjordvej 39 blevet etableret Danmarks Marineforenings nyeste afdelingsmarinestue. Huset er opført tæt på jollehavnen, og indgår naturligt i et smukt og hyggeligt havnemiljø, der på sigt vil gavne promovningen af afdelingen og dermed mulighederne for øget medlemstilgang.

Hyggelig reception

Lørdag den 9. november kunne bestyrelsen tage imod en række gæster fra byen, medlemmer i afdelingen samt repræsentanter fra naboafdelingerne i såvel distrikt Midt- som Nordvestjylland. Arrangementet startede med 3 x løsen ved Skive Marineforenings Skyttelav afgivet af kommandørkaptajn Ken Normann.

Der mange gæster fyldte godt på terrassen ved indvielsen af Skive Marineforenings nye marinehus.

Blandt gæsterne var landsbestyrelsesmedlem og afdelingsformand Aalborg Marineforening Charley Frank Pedersen der blandt andet overrakte Marineforenings vimpel som en gave fra Aalborg afdelingen. Danmarks Marineforeningens forretningsudvalg var repræsenteret ved landsbestyrelsesmedlem Birger Tykskov der overrakte gaven fra landsledelsen. Talerækken omfattede ligeledes indlæg fra Borgmester Skive Kommune Flemming Eskildsen, skyttelavets Harry Joel, Venneforeningens Karen Bodil Joel, Erik Lorentzen fra Danmarks Samfundets Viborg afdeling, samt lokalafdelingsformændene fra Nyborg, Viborg og Morsø Marineforeninger.

Skive Marineforenings bestyrelsen fv. Jørgen Justensen, Harry Joel, Per. T. Larsen, Henriette Coréll Lundberg Pedersen og Knud Hørup. (Foto: Skive Marineforening og Niels Jørgensen)

Den Danske Flåde 1510-2010

Perioden fra 1815 til 1864 3-års-krigen og 1864

Af kommandør Poul Grooss, Center for Militærhistorie, Forsvarsakademiet.

Illustrationer ved Marinens Bibliotek.

Flådens blå bog. Nogle af alle de kendte søofficerer, skibskonstruktører og fabriksmestre på Holmen.

Hans Birch Dahlerup, (1790 – 1872), dansk kommandør og østrigsk viceadmiral, friherre og geheimeråd. Taget til fange tre gange af englænderne under kanonbådskrigen. Skibschef for fregatten Rota, som hentede Thorvaldsen hjem til Danmark i 1838. Stod for opbygningen af den østrigske flåde fra 1849 til 1861. Fra 1861 til 1864 var han flåderådgiver for ærkehertug Maximilian, som var øverstkommanderende for den østrigske flåde.

Hans Georg Garde, (1790 – 1875), kommandør, eskadrechef i 1849 under operationerne mod Slesvig-Holsten. Blev syndebug efter den mislykkede aktion ved Eckernförde i 1849 og straffet med arrest i 6 uger i Kastellet.

Frederik Christian Georg Muxoll (1804

– 1880), orlogskaptajn og eskadrechef for Østersøens vestlige del i 1864 og dermed ansvarlig for området ved Als Sund. Idømt fæstningsarrest efter den mislykkede indsats ved den tyske landgang på Als den 29. juni 1864. Senere kommandør.

Hans Peter Rothe (1813 – 1905), orlogskaptajn, skibschef for panserbatteriet Rolf Krake i 1864 i Als Sund. Frifundet ved krigsrets-sagen omkring forsvaret af Als den 29. juni 1864. Senere direktør for Søkartarkivet.

Andreas Schifter, (1779 – 1852), viceadmiral og fabriksmester. Han fik ansvaret for flådens genopbygning efter 1815. Studerede dampskibe i Storbritannien. Medlem af Videnskabernes Selskab. Holmens fabriksmester fra 1814 til 1846.

Edouard Suenson, (1805 – 1887), kaptajn i 1850 og chef for *Hekla* i kampen mod oprørernes kanonbåd *von der Tann*, som blev ne-

dkæmpet. Orlogskaptajn (svarende til nuværende kommandørgrad) i 1864, eskadrechef for Nordsoeskadren med *Niels Juel*, *Jylland* og *Hejmdal*. Senere viceadmiral. (Han udtalte selv sit efternavn som Svensson).

Otto Frederik Suenson, (1810 - 1888), kaptajn og fra 1867 – 1869 marineminister. Han blev allerede som 36-årig udnævnt til Holmens fabriksmester og den sidste person i flåden med denne titel. Han havde gennemgået teknisk uddannelse i flåden og havde været på studieophold i udlandet. Virkede som fabriksmester frem til 1864. Ansvarlig for en stor del af flådens overgang fra træskibe til jernskibe og fra sejl til damp.

Christian Christopher Zahrtmann, (1793 - 1853). Deltog som ung i kampene ved Lyngør i 1812 om bord i *Najaden*. Blev som kommandørkaptajn landets første marineminister i 1848. Senere viceadmiral.

Flådeplan 1815

Efter tabet af den norske flåde bestod Danmarks flåde i 1815 blot af 2 linieskibe, 5 fregatter, 3 brigger, 6 mindre skibe og 82 kanonbåde. Man udarbejdede derfor en "Flådeplan 1815", som skulle sikre en genopbygning af flåden inden for de mulige økonomiske rammer.

Denne opgave blev lagt i hænderne på den meget dygtige kaptajn, senere viceadmiral og fabriksmester Andreas Schifter. Flådeplanens visioner tilsagde bygningen af 6 linieskibe, 8 fregatter, 8 korvetter eller brigger og 86 kanonbåde. Trods den meget stramme økonomi

blev flådeplanen stort set opfyldt i 1833. Det var blandt andet sket på bekostning af udrustningerne af skibene, som var blevet holdt på et minimum.

Den tekniske udvikling 1815 - 1864

"Holmen" havde to hovedfunktioner. Det var dels en flådestation, som vedligeholdte og udrustede flådens skibe samt tog vare på alle flådens forsyninger og lagre, dels var det et stort skibsværft. Holmen var Danmarks største arbejdsplads med mange tusinde ansatte håndværkere. Denne periode var karakteriseret ved at omfatte de første spæde skridt ind i

den teknologiske tidsalder, og indledningsvis gik udviklingen meget langsomt. Hidtil havde skibsbygningen på Holmen været præget af de mere end et tusind tømmermænd, som byggede træskibene. Nu skulle der nye eksperter til, for Andreas Schifter havde studeret dampmaskiner i England. Flåden anskaffede sit første dampskib i 1824. Det var hjuldam-

peren Kiel, som var bygget i London. Skibet blev mest benyttet som kongeskib. Det første egentlige krigsskib med dampmaskine var *Ægir* fra 1841, som samtidig var flådens første jernskib. Det første danskbyggede dampskib *Geiser* løb allerede af stabelen på Holmen i 1844. Frem til 1848 var der blevet anskaffet i alt seks dampskibe – alle hjuldampere, men ►

► de var meget sårbare på grund af de store hjulkasser på siderne, så de var bedst egnede til transport og bugsering og mindre egnede til egentlige kampopgaver.

Efter Den første slesvigske Krig begyndte hjuldamerne at blive afløst af skibe, som blev fremdrevet af den nye opfindelse: Skibsskruen. Flåden fik således sin første skruekorvet *Thor* i 1851. I 1858 kunne flåden indvie en ny tørdok på Dokøen på Holmen. Det var i samme periode, hvor man besluttede at rømme Gammelholm eller Bremerholm.

I mange henseender var Den amerikanske Borgerkrig den første moderne krig. Den moderne industri kunne nu masseproducere våben og ammunition. Dampskibe og jernbaner kunne flytte store godsmængder der hen, hvor de skulle bruges, og med den nyopfundne telegraf kunne man sende meddelelser over store afstande. Begge de stridende parter i Den amerikanske Borgerkrig havde benyttet sig af svært pansrede skibe. Nordstaterne introducerede den såkaldte "monitor" (et "kasematskib"), som var et pansret skib med to store drejelige kanoner om bord. Blandt de øvrige

opfindelser, som kom til at spille en rolle for krigsførelsen omkring 1864, var patronammunition, riflede bagladehåndvåben og riflede bagladekanoner, granater samt søminer.

Den danske flåde havde været så forudseende, at den allerede i 1862 i Storbritannien havde bestilt en pansret monitor. Den blev bygget inden erfaringerne fra de indledende kampe i Den amerikanske Borgerkrig nåede Europa. Skibet blev overtaget i 1863 og benævnt "panserbatteriet *Rolf Krake*".

Flåden, videnskaberne og kulturlivet

Den unge billedhugger Berthel Thorvaldsen fik i 1796 – 1797 mulighed for at komme med fregatten *Thetis* til Middelhavet. Han bosatte sig i Rom, og i 1838 var han blevet verdensberømt. Han og hans samlinger blev på kongens foranledning bragt hjem til København af fregatten *Rota*. Den begejstrede modtagelse fremgår af Sonnes frise omkring Thorvaldsens Museum, der er nabo til Christiansborg Slot.

I perioden 1845 – 1847 foretog korvetten *Galathea* en jordomsejling, der dels havde politiske og økonomiske formål, dels videnskabelige formål. Man skulle sondere mulighederne for kolonisering omkring Nicobarerne samt sørge for overdragelsen af de tidligere kolonier Trankebar og Frederiksnagore (Serampore) til det britisk-ostindiske kompagni. De ti videnskabsmænd om bord sørgede for indsamling af videnskabelige data og prøver.

Selv om videnskaberne gjorde store fremskridt, så var lægevidenskaben ikke nået så vidt, at det ikke længere var farligt at stikke til søs. I 1851 afgik briggen *Mercurius* således på et 13-måneders togt for at varetage nogle af Danmarks forpligtelser i Vestindien. Under togtet døde 39 af de 70 mand om bord af sygdom.

Treårskrigen

I 1848 – 1850 kom Danmark atter i krig. Det startede med et oprør i Slesvig-Holsten, og da modstanderen ikke rådede over flådestyrker, udrustede Danmark kun en beskeden flådestyrke til at støtte hærens operationer. Dampskibene bugserede et antal kanonbåde frem til havnen i Flensborg og deltog i erobringen af byen. Da Det tyske Forbund greb ind i krigen på oprørernes side, deltog den danske flåde herefter i blokade af de tyske Østersøhavne. Ved de efterfølgende operationer på land kunne flåden støtte flankerne, blandt andet ved Vemmingbund og Nybøl Nor. Da fredsforhandlingerne gik meget trægt, sendte den danske flåde fire fregatter ud i Nordsøen, og det bragte tyskerne tilbage til forhandlingsbordet.

Hele vinteren gik uden resultater, og da våbenstilstanden udløb den 3. april 1849, begyndte kamphandlingerne igen, men Danmark udrustede nu endnu flere enheder. Tyskerne havde anskaffet sig et lille antal kanonbåde, som lokalt kunne udgøre en trussel. Den danske hær havde forberedt et større fremstød, og flåden skulle bibringe tyskerne det indtryk, at der ville blive udført landgangsoperationer og støtteoperationer ved Flensborg, Åbenrå og Ec-

kernförde. Angrebet på Eckernförde udviklede sig til en katastrofe, og i øvrigt havde hæren glemt at meddele flåden, at dets fremstød var blevet aflyst. De tyske landbatterier skulle beskydes, men vinden var ugunstig for sejlskibene, og ingen af dem var i stand til selv at sejle bort. De to medbragte dampskibe, *Hekla* og *Geiser*, fik begge havari under beskydningen fra land og kunne derfor ikke bugser sejlskibene ud. Først måtte fregatten *Gefion* opgive kampen. Linieskibet *Christian VIII* forsøgte derpå at varpe sig ud, men det gik meget langsomt. Siden blev det beskydt med glødende kugler, som antændte brande om bord. Chefen forsøgte at få en overgivelse i stand og få besætningen bragt i land, mens næstkommanderende og en lille del af besætningen prøvede at kaste krudtet over bord og slukke brandene. Efter to timers kamp mod ilden sprang skibet pludselig i luften, mens der stadig var ca. hundrede mand om bord, blandt andet skibets næstkommanderende og trediekommanderende. Flådens tab (døde og sårede) var på over 200 mand, mens mere end 900 mand faldt i fangenskab hos oprørerne.

Senere på året deltog flåden i mere vellykkede

flankeoperationer, hvor blandt andet udfaldet fra Fredericia fik støtte, således at den tyske tilbagetrækning blev besværliggjort. Flåden sikrede også de danske øer i Vesterhavet.

Flådens vigtigste opgave i begge de slesvigske krige var dog blokade af de tyske havne i Østersøen og Nordsøen. Blokaden havde en stor virkning på det tyske samfund, men det betød også noget for søfartsnationerne, specielt Storbritannien, som mistede betragtelige fragt- og handelsindtægter. Russiske redere stillede beredvilligt og mod fyrstelig betaling deres skibe og nationalitetsflag til rådighed for tyskerne i Østersøen. Det blev et problem for Danmark, og det var en fremgangsmåde, som Danmark selv havde tjent store formuer på i det forgangne århundrede. Flåden varetog endvidere transport af hærens styrker.

Efter politisk pres fra Rusland blev Preussen nødt til at gribe ind over for oprørerne, hvis hær blev opløst med udgangen af året 1850. Hermed sluttede 3-årskrigen, men det løste ikke problemerne omkring Slesvig – Holsten.

Ophævelsen af Sundtolden i 1857

Danmarks skæbne – og dermed også flådens skæbne - har i høj grad været knyttet til Sundtolden, som blev indført i 1429. I 1855 opsagde den amerikanske regering sin anerkendelse af traktaten om Sundtolden med et års varsel, hvilket i praksis betød, at amerikanerne fra nu af ikke ville betale for at passere stræderne. Danmark indkaldte derfor til en international konference om toldens afvikling. Da

1864

Allerede i efteråret 1863 trak det op til krig igen, og nu var Danmark oppe imod en tysk kansler ved navn Bismarck, og han havde nogle ambitioner om tysk udenrigspolitik, som betød en meget hårdindsats mod Danmark (1864), siden tillige Østrig (1866) og Frankrig (1870-1871). Bismarck vurderede, at ingen af London-traktatens garantimagter ville støtte Danmark aktivt, hvis det kom til krig, så det gjaldt blot om at stille nogle krav til Danmark, som landet ikke ville kunne acceptere, og den situation opstod i efteråret 1863, og krigen kom efter nytår.

Det tyske Forbund rådede ikke over flådestyrker af betydning. Da Østrig var i forbund med Tyskland, blev det derfor den østrigske flåde, som skulle tage kampen op mod den danske. Den var baseret i Adriaterhavets nordlige del, så det ville tage sin tid inden den østrigske flåde ville være i danske farvande, og den danske flåde fik en udmærket varsling undervejs. Det var mærkværdigvis nok en dansk søofficer, som havde organiseret den østrigske flåde og bragt den op på et moderne stade. Det var kommandør H. B. Dahlerup, som siden 1849 havde stået for dette arbejde, og han blev udnævnt til østrigsk viceadmiral.

Ligesom under den forrige krig skulle flåden udføre blokade af de tyske havne, yde støtte til hærens operationer samt tage sig af søtransport. Orlogskaptajn Edouard Suenson blev udpeget til chef for den danske Nordseeskadre, som bestod af fregatterne *Niels Juel* og *Jylland* og korvetten *Heimdal*. Suenson gik om bord i *Niels Juel* med sin beskedne stab. Alle tre skibe var udstyret med dampmaskineri på henholdsvis 400, 300 og 260 hestekræfter. Ordren til Suenson gik ud på, at den danske styrke skulle beskytte den danske handel i Nordsoen og Kanalen og opbringe skibe under tysk flag samt så vidt muligt hindre fjendtlige

Sundtolden blev ophævet, modtog Danmark en økonomisk kompensation på 33,5 millioner rigsdaler, svarende til ca. 12 års indtægter. Til gengæld blev Danmark pålagt i al fremtid at opretholde sømærker og fyrbelysning i de danske gennemsejlingsfarvande. Hermed skulle flåden ikke længere have vagtskibe liggende, primært ved Helsingør, men til gengæld blev der stillet nye krav om søopmå-

ling og fyrafmærkning, som flåden kom til at forvalte. Flåden og udenrigsministeriet skulle i fremtiden også forvalte passagerreglerne i de nye internationale stræder omkring Danmark, herunder også i situationer, hvor krigsførende nationer skulle passere igennem vore stræder, og hvor Danmark forholdt sig neutral.

krigsskibe i at passere ind i danske farvande. Den norske havneby Kristianssand på Norges sydspids blev benyttet som base. Den 9. maj 1864 omkring kl. 11 opdagede de danske orlogsskibe røg i syd-syd-vestlig retning, og det viste sig at være fjenden. Så blev der slået "klart skib" og rigget klar til kamp. Mandskabet blev sendt ned for at "skaffe" (spise), der blev sat ølfade frem på batteridækkene, og hver mand på post fik uddelt et glas brændevin. Den fjendtlige styrke udgjordes af de to østrigske skruefregatter *Fürst Felix Schwarzenberg* og *Graf Radetzky* samt de tre preussiske enheder: Hjulkanonbåden *Preussischer Adler* og skruekanonbådene *Blitz* og *Basilisk*.

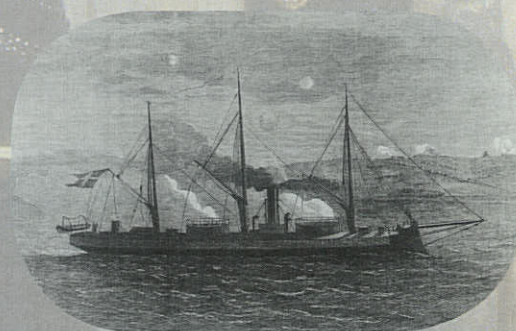
Suensons modstander var kommandør, senere viceadmiral Wilhelm von Tegetthof (1827 – 1871), som to år senere blev berømt som sejrherren fra slaget ved Lissa. På et østrigsk mindesmærke for admiralen stod, "at han deltog i slaget ved Helgoland og var sejrherre i slaget ved Lissa"! Sådan kan det udtrykkes!

Kampen begyndte øst for øen Helgoland den 9. maj 1864 kl. ca. 13.45, og kl. ca. 15.30 udbrod der brand i formasten på *Fürst Felix Schwarzenberg*, som måtte trække sig ud af kampen, og herunder dækkede *Graf Radetzky* flagskibet. Under denne manøvre fik den danske styrke et antal langskibs træffere ind på den sidstnævnte enhed. Østrigerne havde i alt 37 dræbte og 92 sårede. Om bord i *Jylland* var der 12 dræbte og i *Niels Juel* 2 dræbte. Der var 55 sårede, men en af de sårede døde nogle dage senere. De 15 dræbte danskere blev begravet i Kristianssand.

Styrkeforholdet havde været nogenlunde jævnbyrdigt mellem de to styrker. Suenson sejrede i slaget, men kunne ikke følge sin sejr op, da de fjendtlige enheder under kampen

Sejrherren fra slaget ved Helgoland den 9. maj 1864: Eskadrechefen, orlogskaptajn Edouard Suenson om bord i skruefregatten *Niels Juel*. Maleri af Otto Bache.

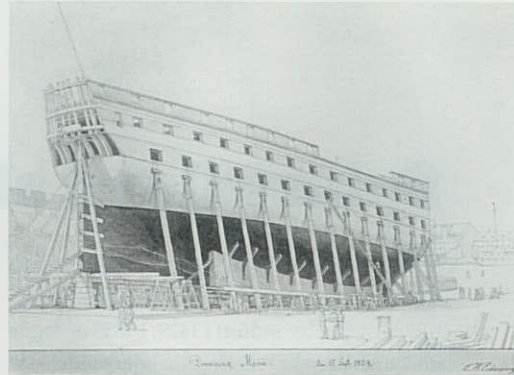
Panserbatteriet Rolf Krake i kamp i 1864. Stik af ukendt kunstner.

gik mod neutralt farvand, hvor den britiske fregat *HMS Aurora* overvågede krigshandlingerne. De tre preussiske skibe lagde sig i læ af de store østrigske skibe og engagerede de danske enheder på meget stor afstand, og deres beskydning fik ingen betydning. ▶

► Klokken tre om natten efter slaget modtog Suenson en depeche via et fartøj. Det var et telegram fra Marineministeriet, som lød: "Paa Grund af forventet Vaabenhvile skal Eskadren re-tournere til Norge". Telegrammet var skrevet den 9. maj om formiddagen og sendt via London til Helgoland. Slaget stod om eftermiddagen! I Marineministeriet havde man opgivet håbet om, at en træfning mellem de to styrker kunne nå at finde sted inden våbenhvilen, men det nåede Suenson alligevel. Dermed blev der pyntet lidt på Danmarks situation, men krigen var ikke slut endnu.

De tyske tropper havde den 18. april erobret Dybbøl og stod nu ved Als Sund. Den danske hær var rykket tilbage til Als med 12.000 mand. Panserbatteriet *Rolf Krake* vogtede i Als

Sund på at tyskerne ikke foretog en overgang over det smalle sund. Indledningsvis opnåede tyskerne et overraskelsesmoment med en landgang på Als, hvor 2.800 mand i første bølge blev overført klokken 2 om natten den 29. juni. *Rolf Krake* dukkede først op under overførslen af tredje bølge, og hermed stoppede landgangen. Da skyderiet ophørte, reagerede skibschefen, orlogskaptajn Rothe, på næste punkt i instruksen, som tilsagde ham at deltage i evakueringen af hærens tropper fra Kegnæs til Fyn. Hermed fik tyskerne fred til at overføre resten af tropperne over Als Sund, og det afgjorde kampen. Kommunikationen mellem hær og flåde gik fortrinsvis over de respektive ministerier i København, og det var ikke gavnligt i en taktisk situation, som krævede hurtig handling. Flåden havde taget

"Flådeplan 1815" - Linieskibet *Dronning Marie* umiddelbart før søsætningen den 15. september 1824. Skibet står på bedding ca. 50 - 100 meter syd for den tilbageværende mastekran på Holmen. Stik af C. W. Eckersberg.

et nyt våben i brug og for første gang udlagt søminer i Als Sund, men de nåede ikke at få betydning for kampens udfald. Krigen sluttede da Storbritannien mæglede. For Danmark var resultatet af krigen ydmygende. Med tabet af Slesvig-Holsten mistede Danmark 40 % af sit landområde.

Den danske befolknings nationalfølelse og de nationale ambitioner havde under de to slesvigske krige ikke stået mål med landets militære evner, og Danmark stod reelt uden allierede, selv om man havde sympati fra de nordiske lande og de øvrige europæiske stormagter. Hæren havde kæmpet bravt mod en overmagt i såvel mandskab som materiel, som den ingen chance havde for at gå sejrrigt ud af uden stormagternes indgriben, og den udeblev. Samarbejdet mellem de to værn havde været unødigt kompliceret og gik ikke altid godt. Flåden havde stort set klaret sig udmærket i begge krige, hvor blokaden mod de tyske havne havde været meget effektiv. Flådens gode resultater - især ved Helgoland - kunne ikke bruges ved forhandlingsbordet efter nederlaget på land. Bismarck fik det, som han gerne ville have det.

Holmens faste stok: Ældre og unge håndværkere fra Holmen.

BOGANMELDELSER

Mod fornyelsen af Københavns forsvar 1915-18

Danmarks hovedstad havde i starten af 1900-tallet intet reelt luftforsvar

Brigadegeneral Michael H. Clemmensen og stud. mag. Anders Osvald Thorkilsen belyser i Forsvarshistoriske skrifter nr. 8 hidtil upåagtede sider af Københavns nyere befæstning og historie.

I to afsnit fortælles først om opbygningen af byens luftforsvar. Begivenhederne sættes i

en indenrigs- og udenrigspolitisk sammenhæng, og der trækkes en lige linie til 9. april 1940, hvor det overfald på Danmark, som kunne have fundet sted i 1917, blev til virkelighed.

Herefter skildrer forfatterne hvorledes hæren gjorde en stor indsats for at styrke det fremskudte forsvar for Københavns befæstning.

Mod fornyelsen af Københavns forsvar 1915-18

Forsvarshistoriske skrifter nr. 8

Udgivet af Statens Forsvarshistoriske Museum

140 sider indbundet.

Pris: kr. 150,00

ISBN: 978-87-89022-60-2

Ubådene af DELFIN-klassen

Skriftserien "Flådens Skibe" er nu kommet til nummer syv, der omhandler Ubådene af DELFIN-klassen

Jørn Hansen og Johan Knudsen har under redigering af Søren Nørby, Marinens Bibliotek og udgiver Tom Wismann, forlaget Steel & Stone Publishing skrevet en god og gedigen historie om ubådene i DELFIN-klassen.

Som forlagets seks øvrige skrifter indeholder udgave nummer syv et væld af fotos, fakta og historier fra startskuddet til bygningen af S326 DELFINEN blev afgivet til Orlogsværftet i 1952, til klassens sidste enhed S329 SPRINGEREN udgik af flådens tal den 31. marts 1990.

Ifølge forfatternes informationer var de fire ubåde af DELFIN-klassen de sidste i en lang række af dansk konstruerede ubåde, der blev bygget på Orlogsværftet. Enhederne var samtidig de første danske ubåde, der var bygget til konstant at operere neddykket. Dette var under Den Kolde Krig en absolut nødvendighed i ubådenes operationsområder Østersøen, Nordsøen og tilstødende farvande.

Hæftet om DELFIN-klassen giver et kig ind i en teknisk og operativ verden, der for blot få år siden var lukket land for de fleste.

Ubådene af DELFIN-klassen.
48 sider med mange foto og faktuelle data.

Jørn Hansen
Johan Knudsen

Ubådene af DELFINEN-klassen

Forfattere: Jørn Hansen og Johan Knudsen.
Forord af kontreadmiral Niels Mejdal.
Forlag: Steel & Stone Publishing
ISBN: 87-991490-7-9

Fra sømilitær kapacitet til museumsgenstand

Orlogshistoriker Hans Christian Bjerg har igen begået et gedigent og informativt værk fra en specifik periode i den danske flådes historie

Dansk Ubådsforening fejrede 100-året for kommandohejsningen i Danmarks første ubåd DYKKEREN ved en reception på Søværnets Officersskole den 5. oktober.

I forbindelse med jubilæet præsenteredes bogen "Fra sømilitær kapacitet til museumsgenstand" med undertitlen "Ubåden i dansk forsvarspolitik gennem 100 år", skre-

vet af Søværnets Historiske Konsulent, orlogshistoriker Hans Chr. Bjerg, og udgivet af Statens Forsvarshistoriske Museum.

Receptionsgæsterne fik også lejlighed til at se Ubådsforeningens DVD "Fra DYKKEREN til SÆLEN - træk af dansk ubådsvåbens historie gennem 100 år" med interviews, film, fotos og tegninger - et sandt væld af nostalgi.

Ubådsforeningens formand, kontreadmiral Niels Mejdal, introducerede dagens begivenheder, og kontreadmiral Lars Kragelund, Forsvarskommandoen, holdt jubilæumstalen, hvorefter Hans Christian Bjerg berettede om sit flotte værk.

Arrangementet rammedes flot ind af Søværnets Tamburkorps med både sang og musik.

Til stede ved receptionen var mange af Ubådsforeningens medlemmer og en række nuværende og tidligere tjenestegørende søofficerer, befalingsmænd og menige. Fra Danmarks Marineforeningens landsbestyrelse sås landsformand Jens Ole Løje Jensen, landsnæstformand Kurt Flatau samt landssekretær Søren Konradsen.

En politisk beslutning
Ubådenes deroute fra Søværnets operative enheder var en del af forsvarsforliget i 2004. Ifølge forfatteren har der, i de små 100 år

ubådene var en del af de danske søstridskræfter, selv blandt søofficerer været debat om ubådsvåbnets muligheder og berettigelse.

"Fra Sømilitær kapacitet til museumsgenstand" behandler og gennemgår denne diskussion og forskellige opfattelser. Det gælder fra det tidspunkt, da søofficeren G. W. Hovgaard i 1887 udgiver en af de første tekniske beskrivelser af ubåde og ubådsproblemet, over søofficeren O. Aarestrup der fra 1902 gør en energisk indsats for at gøre regeringen, politikere og Søværnets ledelse interesseret i at anskaffe ubåde og frem til slutpunktummet ved forsvarsforliget i 2004. Bogens afsluttende kapitel handler om Dansk Ubådsforenings stiftelse den 2. september 2004 og det ind til nu seneste tiltag i ubådenes pensionisttilværelse som museumsgenstande - åbningen af museumsskibet SÆLEN på Holmen den 24. juni 2005.

Fra Sømilitær kapacitet til museumsgenstand
Forsvarshistoriske skrifter nr. 9
Udgivet af Statens Forsvarshistoriske Museum
116 sider indbundet. Indeholder en række foto, skitser og opstaltes.
Pris: kr. 150,00
ISBN: 978-87-89022-645

Forfatter til "Fra sømilitær kapacitet til museumsgenstand", orlogshistoriker Hans Christian Bjerg er her flankeret af tv. kontreadmiral Lars Kragelund Forsvarskommandoen og th. formand for Dansk Ubådsforening, kontreadmiral Niels Mejdal.

(Foto: Søren Konradsen)

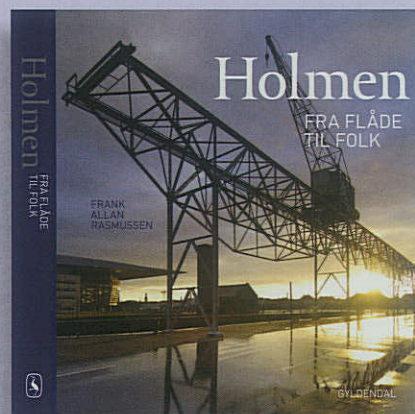
► Holmen - fra flåde til folk

Smuk bog om geografisk område i total forandring

Holmen var i 300 år et lukket, militært område. En by i byen. Holmen havde egen jurisdiktion, egne hospitaler og skoler. Den havde eget fængsel, kirke og kirkegård. Her var og er det hele. Det vilde og det tæmmede, det rå og det romantiske, stilhed og larm, adspredelse og ro. På Holmen findes noget af det bedste inden for dansk arkitektur; fra Nyholms smukke gamle Takkeladshus, opført i bindingsværk i 1720'erne, over de fine murstensbyggerier på Arsenaløen til Frederiksholms rå jernbetonbyggerier.

Efter Åbningen i begyndelsen af 1990'erne har Holmen undergået en total forvandling. Orlogsskibe, søofficerer, matroser og værftsarbejdere er erstattet af familier med børn, studerende og virksomheder. Holmen er blevet en ny bydel med spændende boliger, caféer, museer og sportsklubber. I "Holmen - fra flåde" til folk fortæller Frank Allan Rasmussen om stedet, de enestående bygninger og om nogle af de mest dramatiske kapitler i Danmarks historie.

HOLMEN - fra flåde til folk
Udgivet af Gyldendal - Nordisk Forlag as
Forfatter: Frank Allan Rasmussen

Pris: 299,00 - Sælges i tilbud til kr. 249,95
Henvendelse: 33 75 55 22
ISBN: 02068436

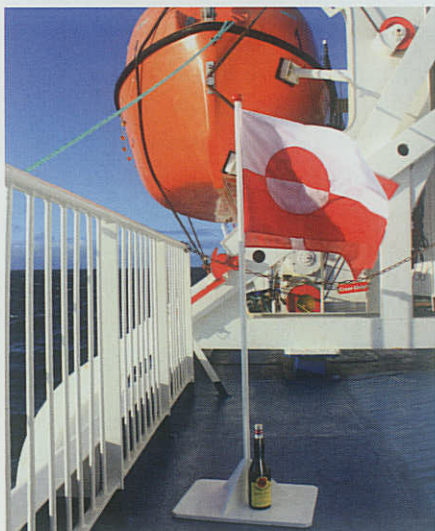
"Vi lå på en position, 80grader 40,6 min. N. - 67grader 02,6 min. V - vel nok den nordligste position et passagerskib har været i denne del af polarområdet, og så i øvrigt med 45 danske statsborgere om bord". Redaktionen har fået landsbestyrelsesmedlem og søn af en gammel polar sømand, Henrik Marrill Christiansen til at skrive dette rejsebrev fra en unik krydstogtsoplevelse Nordvest for Grønland. (Let tilrettet, Red.)

Danmarks Marineforening ved Hans Ø

Medlemmer fra Danmarks Marineforening var med mod det Nordligste Nord

Tekst og foto samt forsidefoto, Henrik Marrill Christiansen.

Jeg bliver tit skudt i skoene, at trods et helt arbejdsliv til søs, sejler jeg også i min fritid, og nu i år sågar også på krydstogt i min ferie, jeg måtte jo være lidt gal?

To af Rigsfællesskabets tre flag, det grønlandske og det danske, er den 5. september 2009 klar til at blive landsat fra "Ocean Nova" til Hans Ø.

Sandheden er den enkle, at jeg kan lide at sejle, og at Grønland snart var det eneste sted jeg ikke havde været. Endvidere er det i år 80 år siden, min far startede sin ni år lange karriere i Grønlandsskibene, her nok mest kendt "Gustav Holm" (sejlskib m/ hjælpemotor) hvor han sejlede "foran for masten" under en del af "3 års ekspeditionen" med Lauge Kock som leder.

Nok om det. Beslutningen var taget, Albatros Travel kontaktede og billetten bestilt.

Mandag den 31. august, gik det så nordpå med Greenland Air til Sønderstrømfjord, i øvrigt et flyselskab der har bibeholdt de gamle dyder: fri avis, mad og drinks. Tænk sådan var det engang, i alle flyselskaber, for søfolk der fløj til og fra arbejde. På vej opover fik vi et fint kik på Island og indlandsisen på Grønland inden vi landede planmæssigt i Sønderstrømfjord ved middagstid lokal tid.

Efter udlevering af bagage, som blev læsset på trailer, blev vi budt velkommen af den ene rejseleder Bjørn Christensen, og sad op i to busser, som i Danmark nok ikke ville have klaret et syn uden anmærkninger. Vi kørte rundt i området, så byen, så efter moskusokser og besøgte slædehundene.

Herefter kørte vi ud til havnen og blev, efter instruktion i brug af opblæsbare redningsveste, sejlet ud til "Ocean Nova" i skibets Zodiac gummibåde.

Straks vi kom om bord, blev vi anvist kamre og efter en kort rundgang på skibet, blev der afholdt redningsøvelse. Straks efter lettede skibet anker og begyndte turen ud gennem Sønderstrøm Fjorden.

Efter aftensmad var der i panoramaloungen informationsmøde, hvor den anden rejseleder, medlem af Frederikshavn Marineforening, pensioneret kommandør, tidligere midlertidig kontreadmiral Aksel Fiedler, fortalte om toget. Med hensyn til det udleverede trykte program kunne han kun love os en ting sikkert, da alt på disse breddegrader altid var afhængigt af vejret, "programmet ville ikke holde", men at der, med skyldig hensyntagen til vejrmeldingen var lavet en ny "outline plan".

Efter en god nattesøvn i roligt vejr ankom vi om morgenen til Holsteinsborg hvor skibet, medens vi var på byvandring, fik olie og proviant om bord. Midt på eftermiddagen stod vi atter til søs, med forventet ankomst næste morgen til Godhavn på Diskøen. Her var vi også på byvandring,

Midt på eftermiddagen stod vi atter til søs. "Vi havde en aftale Nordpå". Det så nemlig ud til, at vi havde fået et "vejrvindue", der var tilpas stort og med relativt godt vejr til at vi kunne trænge langt nordpå mod Hans Ø. Kursen blev sat nordpå over Baffin bugten og op mod Nares Strædet, Smith Sund og Kane Bassin.

Sejltiden blev brugt til en masse foredrag og fortællinger om Grønland, historien og dyrelivet. Vi fik naturligvis også historien om Hans Ø, og hvorfor den var interessant.

I disse tider hvor diskussionen om hvem der har retten til havet og havbunden, ikke som før på grund af fiskeriet men nu om mineraler og olie, bølger højt, har Canada og Grønland/Danmark ikke kunnet blive enige om grænsedragningen i dette nordlige stræde mellem de to lande. Lige i midten, mellem de to lande ligger Hans Ø, og er den så Canadisk eller Grønlandsk?

Igennem mange år har Grønland/Danmark med jævne mellemrum hævdet suveræniteten på Hans Ø. Dette anfægtes nu af Canada, der mener at øen ligger i deres del af strædet. Mig bekendt kan de to parter kun blive enige om, at de er uenige. Så hvilken nations flag der dags dato vejer over Hans Ø, er for mig og mange andre ukendt.

Et godt civilt skib

Det havde på intet tidspunkt været meningen for nogen om bord på "Ocean Nova", at blande sig i denne disput. Kun at hvis vi kunne komme frem til øen, ville vi plante det Grønlandske og Danske Flag i en varde på stranden, samt lægge lidt "nødproviant" (Gl.Dansk) i varden.

Efterhånden som vi kom nordpå, blev det klart for os, at det ikke var noget helt almindeligt turistmål vi skulle besøge, hvis vi kunne. Hans Ø ligger ca. 350 km nord for Grønlands nordligste bebyggelse/beboelse Siorapaluk eller ca. 480 km nord for Thule Air Base. Det er meget, meget langt nordpå. Efter at havde sejlet og hørt historier om og fra Grønland, var vi nu klar over at minimum tre ting skulle være opfyldt, hvis vi skulle gøre os håb om bare at komme i nærheden af Hans Ø, nemlig: A: et godt "vejrvindue" (tid med godt vejr). B: skib der var beregnet til polarsejls, samt C: den rigtige kaptajn og besætning.

Da vi om morgenen den 4. september 2009, passerede Cape York, så vejrmeldingen rigtig godt ud. Skibet havde vi jo også lært lidt om, og "det var ikke så ringe endda". "Ocean Nova" (ex. Sarpik Ittuk), bygget 1992, til Passagersejls

på Grønland, Norske Veritas højeste isklasse, +1A1,Pax.Ice 1B, EO, (1A på ror ,propeller og aksel).

Hvad vi på dette tidspunkt ikke vidste, var, at Søværnet med inspektionsskibende, HVID-BJØRNEN og EJNER MIKKELSEN få dage før havde prøvet at nå Hans Ø. De havde angiveligt holdt sig i østsiden af kanalen, øst om Crozier Island og forsøgt at trænge op mellem det grønlandske fastland og østsiden af Franklin Island for af den vej at have Hans Ø om bagbord ca. 12 sømil fremme. Dette lykkedes dog ikke. Skibene blev stoppet af svær havis og låge lige Syd Øst for Franklin Island, ca. 25 km. fra Hans Ø, de så end ikke øen. Forsøget blev stoppet, formentlig efter en vurdering af samtlige parametre, og kursen igen sat sydpå.

Hans Ø ret forude

Dette forsøg kendte vi intet til før to døgn senere. Men - men, på trods af at "Ocean Nova" var et relativt lille skib med mindre maskinkraft, havde vi i det tredje parameter vort trumfkort: nemlig medlem af Nyborg Marineforening, Kaptajn "Kalle" alias Henning Kallesen med over 41 års erfaring i ishavsskibe. Denne fantastiske ishavsnavigatør førte skibet, med sikker fornemmelse for isens bevægelse, øst om Crozier Island, drejede mod bagbord og fulgte iskanten om bagbord, over mod den canadiske kyst, og svingede derefter med iskanten nord efter, mod den vestlige pynt af Franklin Island. Her mødtes havisen om bagbord og den svære drivis om styrbord, og så var det slut. Men her med stævnen op i havisen blå himmel og med solen skinnende, lå Hans Ø foran os i solen, kun 10,4 sømil væk.

På trods af at vi ikke nåede helt frem til øen, skulle det fejres med fyrværkeri og champagne. Vi lå på en positionen, 80 grader 40,6 min. N. - 67grader 02,6 min. V. vel nok den nordligste position et passagerskib har været i denne del af polarområdet, og så i øvrigt med 45 danske statsborgere om bord. Der blev fotograferet, snakket og fotograferet igen. Så blandede "Kalle" sig. Vi skulle rundt, og sydpå inden isen pakkede, og vejret skiftede.

Denne dag var meget stor for os alle, og der blev skålet og fortalt om aftenen medens skibet sejlede sydpå mod Siorapaluk og Qaanaaq.

Efterfølgende har jeg med mine 43 år til søs, deraf mere end 35 år som aktiv styrmand og skibsfører, ikke et sekund været i tvivl om at heroppe i polaregnene lærer man ikke at sejle

Tre medlemmer af Danmarks Marineforening fv. Henrik Marrill Christiansen, Aksel Fieder og Henning Kallesen på grønlandskrydstogt sommeren 2009.

"på en halv formiddag", endsige år. Det kræver års erfaring at blive isnavigator. Dette er jo også grunden til at mange skibe stadig tager en "kendt mand" med som isnavigator. Ingen tvivl om at kaptajn Henning Kallesen opfylder alle kravene, og at han er af disse Guds benådede navigatører, af den slags der ikke laves mere.

Tiden var skredet lidt for os, så Siorapaluk (Grønlands nordligste bebyggelse) blev opgivet, og kursen sat mod Qaanaaq, Gl. Thule og Dundas. Thule Air Base så vi kun på afstand, da landgang er forbudt uden tilladelse. Chefen og næstkommanderende Thule Air Base var dog kort ombord og hilse på. Videre sydpå gik det mod Kullorsuaq, Aappilattoq, Upernavik, Umanak, Niaqornat, Eqi-gletsjeren og Jakobs-havn. Den 14. september om morgenen sejlede vi langsomt ind mod vores udgangspunkt Sdr. Strømfjord, og vort fly hjem til Danmark.

Jeg kunne skrive mange siden om turen syd over langs vestkysten, men det ville nok blive for meget. Dog skal nævnes turen ud til Isfjorden ved Jakobs-havn. Denne oplevelse var en af de helt store, jeg skal ikke her prøve at tydeliggøre oplevelsen, for det kan man ikke, det skal opleves.

Det der også slår en på sådan en tur, er den stor-slåede natur, farverne og den klare luft. Her kan man virkelig tale om begrebet "højt til loftet". Jeg følte mig lille og ydmyg i forbindelsen med mine evner for afstandsbedømmelse her oppe. På forespørgsel mente jeg nok, der var ca. 10-15 km til land. Virkeligheden var 72 km.

Grønland er et dejligt land og en stor oplevelse, hvor vi kun mødte søde mennesker.

Forundret blev vi alle over, at selv små bygder havde mobildækning. Dette lod sig også tydeligt se da mobiltelefonen tilsyneladende, både for unge og gamle, var lige så vigtig som et par gummistøvler. Dette har helt sikkert været mit livs ferie. Inden jeg slutter lige et lille hint, til de unge læsere: "Jeg har set Julemandens hus", og det er ganske vist.

Deadline afdelingsrapporter er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

DISTRIKT I STORKØBENHAVN

Leni Kühn Ketler
Vestergårdsvej 44 st.tv. • 2600 Glostrup • Tlf. 43 96 99 42
E-mail: havhexen@ketler.biz
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Gentofte, Frederiksberg, Ishøj

ISHØJ

Flaget er sat ved Ishøj Marinestue den 5. september.

Ishøj Marineforeningen var en af de mange lokalafdelinger i Danmarks Marineforening, der aktivt tog del i markeringen af Danmarks nye nationale flagdag – den 5. september. John Daleng oplyser, at Ishøj Kommunes borgmester Ole Bjørstorp sammen med afdelingens medlemmer og medlemmer fra naboafdelinger have en god dag i marinestuen.

KØBENHAVN

34 medlemmer og ledsagere havde den 24. september fundet vej til viseaften i marinestuen, fortæller Frank Horn. Med Johnny Bannow som kyndig toastmaster var aftenens underholdning lagt i hænderne på fritidskonsulent i Ishøj Kommune, Klaus Helsø.

Klaus Helsø havde til lejligheden sammensat et smukt og fyndigt potpourri af sømandssange. Til akkompagnement fra harmonikaen sang de tilstedeværende med, så taget flere gange var ved at løfte sig.

Skyttelavet:

Frank Horn oplyser også, at skyttelavet har skiftet lokalerne under Park ud med lokaler i DGI byen på Vesterbro. Om det er denne kendsgerning, der har nedsat træfsikkerheden, er ikke på nuværende klarlagt. Fakta er dog, at det fem mand store skydeteam, der den 6. september repræsenterede København Marineforenings Skyttelav ved en marineskydning i Nykøbing Falster Marineforening, måtte returnerer uden "noget som helst", som Frank Horn udtrykker det. Det magre resultat odelagde dog ikke den gode stemning og en hyggelig dag.

Deltagerne fra København Marineforenings Skyttelav klar til en ikke så succesfyldt action i Nykøbing Falster.

BRØNDBY

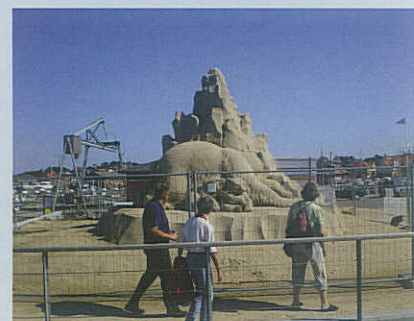
130 gaster deltog i sæsonens første arrangement i Marinegården, fremgår det af rapporten fra Brøndby Marineforening. Ud over diverse informationer om afdelingens gøren og laden, måtte 14 mand på "broen" for at modtage gaver, applaus og skæp-

perær for hel- og halvrunde fødselsdage. Aftenens fem minutter gik til Ebbe Grønne, der fortalte om togtet til Grækenland med Prinsesse Anne-Marie i anledningen af prinsessens bryllup. Ove Hermannsen holdt aftenens foredrag over emnet "Stalingrad med historiske tilbageblik".

Mødet i oktober havde 137 deltagere. Her var det Knud Truelsens, der brugte de fem minutter til en morsom beretning om værnepligtstiden på Kastellet. Foredraget blev leveret af kon-torchef Bjarne Erbo Grønfelt fra Kabinetssekretariatet i Det Gule Palæ. Emnet var lovgivning inklusive grundloven samt alt om Ordenskapitlet. Foredraget var utroligt underholdende med den rette distance til det private omkring kongehuset.

Medio oktober havde næstformandsfrue Lene Christensen tilrettelagt en guidet tur til Carlsberg med afslutning på husbryggeriet Jacobsen. Næstformand Alex Christensen forestod rundvisningen

Som i en række andre marineforeningsafdelinger er der også i Brøndby Marineforening en del rejseaktiviteter arrangeret af lokalafdelingen. I år deltog 61 medlemmer og ægtefæller fra den 21. til 30. december i en

Sandskulpturen "I Knud Rasmussens fodspor" besigtiges i august af medlemmer og ledsagere fra Brøndby Marineforenings skyttelav.

busrejse til Normandiet, Frankrig. Af Anders Hansens rejserapport fremgår det tydeligt, at det var en rigtig god tur. På såvel ud som hjemrejsen besøgte en række relevante turiststeder. Men rejsens mål og højdepunkt var besøget på de lokaliteter, der står markeret for eftertiden som nøglepunkter i forbindelse med invasionen juni 1944.

Ved mindestenen for de 800 danske søfolk der deltog i operationerne på D-dagen, lagde deltagerne, under ledelse af afdelingsnæstformand Alex Christensen, krans på vegne af Brøndby Marineforening.

Skyttelavet: - Torsdag den 27. august kl. 1200 havde Marineforeningens skyttelav for Glostrup, Brøndby og Omegn en frokostaftale med Hundested

Brøndby Marineforenings næstformand Alex Christensen tv. og Kaj Urban ved kranselægningen i St-Marie-du-Mont, Frankrig.

Marineforening, rapporterer Anders Hansen.

Ifølge Anders Hansen var nemmeste og bedste rejsemåde søvejen. Så kl. 0845 mødtes 25 skytter og ledsagere på Holbæk Marina, for med motorskonneren "Frem" at begive sig på rejse nordud af Holbæk Fjord op gennem Isefjorden til Hundested.

Vel ankommet gik turen op til marinestuen forbi en midlertidig anlagt sandskulptur "I Knud Rasmussens fodspor". Skulpturen var udført af russerne Martin Tilinius og Pavel Zananjak der henholdsvis tidligere og regerende verdensmester i sandskulpturer.

Efter velkomst af Hundestedets skyttelavsformand Ole Lorentzen og efterfølgende tag-selv bord á la Steen Høppner returnerede Brøndbyfolkene til Holbæk og derfra til den københavnske vestegn. Skyttelavet takker besætningen på "Frem" og Hundested Marineforening for en god dag.

ROSKILDE

Roskilde Marineforening afholdt torsdag den 24. september efterårets første skafning med 18 deltagere. Foredragsholder var byrådsmedlem Kaj V. Hansen, der fortalte og viste lysbilleder om sine mange ophold i Berlin. Ophold hos familie og venner, arbejds- og studieophold, samt som rejsearrangør med mere. Et godt og interessant foredrag, skriver Kristian M. Pedersen.

Lørdag den 10. oktober blev det årlige Ålegilde afholdt med 30 deltagere.

Shanty koret holdt prøveaften den 14. oktober, hvor 8 af de 12 tilmeldte mødte op. Mon de gir et par numre til julefrokosten?

Den 21. december fylder John Hammerhøj 75 år. Vi ønsker tillykke, slutter rapporten fra Roskilde.

KONGENS LYNGBY

Mindelunden i Ryvangen op-

levedes den 29. august af vores flagbærer John Tang og øvrige deltagere, i virkelig silende regn, medens vores reserveflagbærer Henrik Prytz søgte ly i et nærtstående telt, skriver Peder Møller Hansen. - Jubilarstævnet på Holmen søndag den 30. august var så sandelig en dejlig dag. De tilstedeværende fem jubilare fra Kgs. Lyngby hyggede sig gevaldigt. I starten af september aflagde afdelingen et meget vellykket besøg på Stevnsfortet i et typisk efterårsvejr med sol det ene øjeblik, og styrtregn det næste, men så var det jo godt, at meget af tiden foregik ca. 20 meter under jorden i tørvejr og med en gennemsnitstemperatur på ca. 10 grader. Det var fantastisk at gå i de meget lange gange hugget ud i kridt og lag af granit, hvor vi blandt andet så operationsrum, ammunitionsmagasiner, lyttecentraler og mandskabsrum. Over jorden så vi en del raketbatterier, missilbatterier og radarer, 150 mm samt en biograf i besøgscenteret hvor der blev vist en film om selve Koldkrigs-museet. For øvrigt havde vi en rigtig god guide under besøget, og ikke nok med det, så havde vi en 'kendtmand' med, idet en af deltagerne, og vores medlem Finn Jacobsen har gjort tjeneste på fortet, oplyser Peder Møller Hansen.

Midt i september var der lørdagsåbent i Marinestuen. Samme dag drog syv medlemmer til Halmstad for at fejre Flottans Mäns 70 års jubilæum.

I starten af oktober var der igen lørdagsåbent i Marinestuen på Slottet, og senere på måneden inviterede svenskerne til "skaldjdjsafton" i Halmstad. Her deltog seks personer fra afdelingen.

Midt i oktober havde afdelingen spisning for medlemmer med ledsager på Lyngby Stadion og arrangementsudvalget trådte virkelig i karakter med en flot borddækning til den solide og

Fem nye medlemmer i Kongens Lyngby. Fv. Jan Bergh, Torben Laubst, Tim Sperrild, Jens Wellejus og Per Friis.

gode kost. Under arrangementet modtog fem nye medlemmer deres medlemsemler. Efter spisningen havde Flemming Moberg lavet et godt foredrag om kanonbådene og deres indflydelse på perioden 1807-1814. Medlemmerne i Kongens Lyngby var prøveklud for foredraget. Preben Møller Hansen giver Flemming Moberg topkarakter for indlægget.

Bestyrelsen håber på god tilslutning til tænding af Juletræet i Nyboder den 29. november samt julestue med julebuffet på Lyngby Stadion den 8. december. Afdelingen stiller også med flag ved kranselægningen i Nyhavn ved Mindeankret den 24. december. - Hvis I har tid, så kom endelig og deltag. Det varer maksimum et halv time fra kl. 1500 at regne, men tag nu varmt tøj på. Ligeledes regner vi også med mere eller mindre fuldt hus når Holmens Kirke og Marinehjemmeværnsdistrikt Øst afholder Nytårgudstjeneste søndag den 3. januar 2010 samt vores eget åbent hus i Marinestuen på Slottet den 9. januar, lyder det fra Preben Møller Hansen.

Bestyrelsen kipper med flaget for Jan Bergh 70 år den 18. december og H. C. Viuf Christiansen 70 år den 22. januar 2010.

Skyttelavet:

Sidst i oktober deltog skytterne fra Kongens Lyngby i distriktsskydningen i Brøndby Marineforening. Resultaterne bringes på disse sider i tidsskrif-

tets februar udgave. Skyttelavet ser frem til stor deltagelse ved lavets egen Mesterskabsskydning i slutningen af november samt senere julesjovskydning.

Kongens Lyngby Marineforening ønsker alle afdelinger og skyttelav en god jul og et rigtig godt nytår 2010.

AMAGER

Med Soldatergudstjeneste i Simon Peters Kirke markeredes den ny flagdag den 5. september lokalt, oplyser Søren Konradsen. Her deltog Amager Marineforening med flaget og tre gaster sammen med Marinehjemmeværnsflotille MHV 367's fane og syv gaster. Bagefter holdet en fra Afghanistan netop hjemvendt veteran et spændende og bevægende foredrag om det at være i regulær krig i Helmand-provinsen.

Afdelingens 21-års fødselsdagsfest samlede 48 deltagere til en festlig aften.

Afdelingsformand Søren Konradsen og Preben Isenbecker medvirkede ved Soldatersamvirkets årlige "Soldatens & Orlogsgastens Dag" på Frederiksberg Rådhus den 23. september. Deltagelse er ikke betinget af medlemskab af en forening i Københavnske Soldaterforeninger Samvirke (KSS), og man ser meget gerne også aktive tjenestegørende deltage i arrangementet, der er gratis.

Ved lørdagsskafningen den 17. oktober var 23 mødt, som ►

►bagefter hyggede sig med kinesisk lotteri.

Flagbærer John Rasmussen og afdelingsformaden deltog, sammen med Kystartilleriforeningen Københavns formand og fanebærer, i Marinegudstjenesten i Kastrup Kirke.

Chefen for Søværnets Operative Kommando 's repræsentant i København, kommandør C. A. Nørgaard lagde, sammen med

Amager Marineforening, krans og blomster den 20. oktober i anledning af roflotillens kamp i 1808. Blandt deltagerne var også distriktsrepræsentant Leni K. Ketler og Ib Ketler. Bagefter var der hyggelig sammenkomst i Dragør Sejlklub.

"Lokalprojektgruppe Dragør" vedrørende Søværnets 500-års jubilæum i 2010 holdt sit 3. møde den 20. oktober. Et konstruktivt

møde, der lover godt for marke- ringen lokalt.

Afdelingen ser nu frem mod julens komme, herunder jule- frokost i Marinestuen den 12. december.

Medlemmer og pårørende opfordres til at deltage i Mari- nehjemmeværnets Nytårsguds- tjeneste i Holmens Kirke søndag den 3. januar kl. 1400.

Afdelingens "Nytårsmøn-

string" finder sted i Marinestuen lørdag den 9. januar med skaf- ning og hygge.

Der kippes med flaget for Jens K. Jørgensen 70 år den 3. decem- ber. René Pedersen 65 år den 6. december. Leo Madsen 75 år den 30. december og Kurt Hvid 70 år den 3. januar.

DISTRIKT II NORDSJÆLLAND

Elektriker Birger Tykskov
Rosenvænget 13 1.TV. • 3600 Frederikssund • Tlf. 51 23 21 12
E-mail: birger@tykskov.dk
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Hillerød, Frederikssund, Frederiksværk.

FREDERIKSSUND

I forbindelse Frederikssunds 200 års jubilæum aflagde regentparret besøg i byen den 10. september. Her havde lokalaf- delingsformand Kurt Terkelsen Frederikssund Marineforenin- gen organiseret en flagparade på torvet. I alt deltog 118 personer repræsenterende 26 af Frede- rikssunds foreninger i arrange- mentet.

Efter velkomst af direktør

i statsforvaltningen i Region Hovedstaden, Bente Flindt Sø- rensen og borgmester i Frede- rikssund Kommune, Ole Find Jensen, hilste Dronningen og Prinsgemalen på paraden, inden besøget afsluttedes med en re- ception på Rådhuset.

Kurt Terkelsen har efterføl- gende modtaget roser fra kom- munen for indsatsen. – Det blev en flot dag fra ende til andet, slutter det kommunale brev.

Danmarks Marineforening var markant repræsenteret ved regentparrets besøg i Frederikssund.

HØRSHOLM/ RUNGSTED

Den 22. september løb efterårets første Ulkeaften af stabelen. 50 medlemmer var mødt op til stegt flæsk med persillesovs, hvorefter startskuddet gik til vintersæsonens billardturne- ring, skriver Svend-Erik Habsen i sin rapport.

Den efterfølgende lørdag gik turen til Stevnfortet, hvor de 48 deltagere efter en guidet rund- visning fortsatte til Næstved Marineforening, hvor frokosten blev indtaget. Kl. 1900 landede deltagerne i Hørsholm efter en lang og dejlig dag.

Den 27. september deltog 7 medlemmer i distriktsmødet i Gilleleje. Et hyggeligt og udbyt- terigt møde. Ved Ulkeaftenen den 7. oktober blev der serveret brunkål for de 46 deltagere, op- lyses det fra Hørsholm/Rung- sted.

HILLERØD

Preben Heise og Palle Mose- gaard fortæller, at Hillerød Marineforening kæmper mod hårde odds med sin beliggen- hed midt inde i landet og uden egne lokaler. – Men bestyrelsen har dog stadig holdt modet oppe, og i denne sommer har den traditionelle midsommertur på Slotssøen fyldt minifærgen Frederiksborg, og den improvi- serede "Marinestue" i Kultur- centret har været velbesøgt af medlemmer den første lørdag i hver måned, lyder det fra Heise og Mosegaard. – Herudover

var der ganske god tilslutning til en udflugt med havnerundtur i Københavns havn, der jo i de senere år har ændret karakter, uden at de historiske seværdigheder er forsvundet. Turen afsluttedes med frokost i Søof- ficersforeningens lokaler i det gamle Søkvæsthus i Ovengaden Over Vandet på Christianshavn, hvor man udover den gode mad kunne nyde den store samling af maritime malerier og effekter. Det blev en vellykket tur, selvom der godt kunne have været flere deltagere.

Nu håber man, at det kan få en større tilslutning til kom- mende arrangementer, hvoraf de to første bliver et foredrag af Marineforeningens forrige landsformand Otto Lichtenberg om hans oplevelser som en af de første helikopter piloter i Søvær- net og et foredrag af Flemming Moberg fra Kgs. Lyngby afdelin- gen om "Danmark under hav- overfladen", slutter rapporten fra Hillerød.

GILLELEJE

Med åbent hus i Marineforenin- gen deltog afdelingen aktivt i årets "kulturnat" den 4. septem- ber, oplyser Søren Svendsen. Afdelingen var også aktiv, da kollegaerne fra Helsingør Ma- rineforening dagen efter ankom med tog i forbindelse med deres årlige skovtur. Folkene fra Hel- singør blev beværtet med smør- bebrød og tilbehør.

Distriktsmødet den 27. sep- tember var også forlagt til Gille- leje. Ifølge Søren Svendsen blev

det et konstruktivt møde, hvor de mange spørgsmål om især Søværnets 500 års jubilæum i 2010 blev godt besvaret af henholdsvis landsbestyrelsesmedlem for distrikt 2/Nordsjælland Birger Tykskov og landsformand Jens Ole Løje Jensen.

Bent Nielsen og Finn Morsø gav en professionel rundvisning, da Gilleleje Marineforening tog på årets "ud i det blå" tur til Lindø Værftet ved Munkebo på Fyen. Erik Brandt Eriksen var lige så professionel, da han viste rundt på Søværnets nybygning

fregatten IVER HIUTFELDT. Frokostbuffeten i Nyborg Marineforening fortjener megen ros, skriver Søren Svendsen. Ved arrangementet var der udveksling af afdelingsplaketter mellem de to lokalafdelingsformænd. Tilbage i Gilleleje ventede Else

Hansens sublime æblekage. Efter at afdelingsformand Sten Bulow Møller havde takket de medlemmer, der måtte blive hjemme og passe stuen, var det slut for en god dag med mange store oplevelser.

DISTRIKT III VESTSJÆLLAND

Overmekaniker af 1. grad

Edward Jelen

Nankes Plads 2 • 4220 Korsør • Tlf. 58 35 29 50

Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør, Skælskør

KALUNDBORG

Den 18. september var der arrangeret kulturfesten i Kalundborg Marineforening, med foredrag af Flemming Moberg, skriver Ole Flemming Nielsen. - Han fortalte levende om de mange skibsvrag, der findes under havets overflade.

Men ellers er der i denne mørke årstid gode traditionsrige arrangementer i afdelingen. Den 16. oktober blev der serveret stegte ål. Den 13. november står menuen på gule ærter. Den 27. november afholdes der familieaften med gløgg og banko. November afsluttes den 29. med ju-

leskydning. De heldige vindere får udleveret deres gevinster ved julefrokosten den 5. december.

Bestyrelsen ønsker tillykke til Jan Rønkel med 50 års dagen. Niels Christensen og Jørgen Kryger med de 60 år samt Kaj B. Jensen med de 70 år.

KORSØR

Den 29. august, lagde vi som sædvanligt en krans ved Mindesmærket for de besætningsmedlemmer fra HAJEN, som blev ofre for tyskernes angreb på deres fartøj denne dag i 1943. Vi havde følgeskab af medlemmer fra Marinehjemmeværnet, samt et tysk marineskib TODENDORF, som lå i havnen. Der var senere, af Marinehjemmeværnet, arrangeret en lille komsammen i stuen med den tyske besætning, skriver Theis Rosschou.

Skipperfesten den 5. september, blev en stor succes, idet 63 fremmødte fejrede den nye Fregtkaptajn til spisning, musik og dans til langt ud på natten.

Igen i år var vi Flådestation Korsør behjælpelige med afholdelse af den årlige pensionistdag den 15. september. Vi stod for både morgen- og frokostkafningen, som foregik i stuen, samt efterfølgende hygge og samvær.

I december afholdes julefro-

Bestyrelsesmedlem i Korsør Marineforening Erik Christiansen præsenterer adoptionsplanerne for soldater og pårørende på Antvorskov Kaserne i Slagelse.

kost lørdag den 5, med start kl. 1300. Den 19. kl. 12.00, har vi Gløgg m/æbleskiver, samt efterfølgende bankospil og den 27. afholdes juletræsfest, som foregår i Store Magasin på Fæstningen fra kl. 1500.

I januar mødes vi den 9. til Nytårsmønstring kl. 1200, og fredag den 29. kl. 1800, er der Torskegilde med Gule Ærter og efterfølgende skydning til "MUGGEN", slutter rapporten fra Theis Rosschou.

Bestyrelsesmedlem Erik Christiansen fortæller, at Korsør Marineforening har adopteret Garderhusar Regimentets 2. bataljon, der i februar 2010 skal forlægges til de danske styrker i Afghanistan. - Alle er enige om at vi skal støtte vore udsendte soldater, siger Erik Christiansen, - men ofte bliver det kun ved snakken. Gør vi reelt noget for de soldater, der med livet som indsats forsøger at gøre en forskel i eksempelvis Afghanistan. Det bliver ofte et rungende "tjaaeee". I Korsør Marineforening er vi kommet på andre tanker. Vi mener, at vi

som orlogsforening er nødt til at vise de udsendte soldater, at de virkelig har nogen herhjemme i Danmark, der støtter deres fantastiske indsats.

Tanken med adoptionen er, at Korsør Marineforening frem til udsendelsen vil besøge bataljonen for at lære soldaterne at kende. Kontakten gælder også invitation til hærfilmene til deltagelse i sammenkomsterne i Korsør Marineforening. Under selve udsendelsen vil afdelingen vedligeholde kontakten i form af mails, breve og pakker.

Ved et åbent hus arrangement for pårørende på Antvorskov Kaserne i Slagelse den 24. oktober præsenterede medlemmer fra Korsør Marineforeningen planen. - Da projektet var blevet forklaret, eksploderede salen i et bragende bifald. Ingen tvivl om at vore soldater virkelig trænger til en synlig opbakning, lyder det fra initiativtager og bestyrelsesmedlem Erik Christiansen, der samtidig opfordre andre soldater- og orlogsforeninger om at komme ud af busken og synliggøre deres støtte. ▶

Flemming Moberg i Kalundborg Marineforening med sit spændende og informative indlæg om danske skibsvrag.

HOLBÆK

Kammeratskabsaftenen den 24. september fik en lykkelig gastronomisk udgang, fremgår det af rapporten fra Torben Storm-Hansen. Det normale kabysstak havde fri, så menuen – Boeuf Stroganoff – blev bestilt hos den lokale kineserrestaurant. Selv om der kunne spores en del betænkeligheder hos deltagerne, blev disse hurtigt gjort til skamme. Resultatet var aldeles i top, lyder det fra Holbæk.

Distriktsmødet var også uden kabyspersonale. Denne gang greb rapportøren kasserer Torben Storm-Hansen, afdelingsformand Knud Jyde og Ole Cummings Puggaard resolut ind. To slags sild og luksuø Skipperlabskovs gav ifølge det oplyste en nuværende førsteplads i distriktskokkeriet.

Det foreningsfaglige havde 22 deltagere repræsenterende medlemmer fra værtsbyen samt Skælskør, Korsør og Nykøbing Sjælland.

Nykøbing Sjælland – Den 28. august spiste medlemmer fra Hundested Marineforening frokost hos kollegaerne i Nykøbing Sjælland, fortæller Flemming Regstrup Hansen. Han oplyser også, at 50 skydende medlemmer gik aktivt ind i kampen om årets fregatkaptajn titel. På skud fra Flemming Jensen blev det Finn Møller, der det næste års tid bør tituleres fregatkaptajn.

Nykøbing Falster by og Ods herred Kommunes adoptionskib transportfartøjet A559 SLEIPNER anløb Nykøbing for weekendophold den 11. september. Samme dag inviterede marineforeningen besætningen og repræsentanter fra kommunen til frokost. – Sørgeligt nok var kommune kun i stand til at sende én repræsentant, idet ingen andre mente de kunne. Man kan godt undre sig, når man næste dag kunne se borgmesteren sælge lammefjordskartofler på gågaden, skriver Flemming Regstrup Hansen. Der manglede også an-

noncemæssigt opbakning fra kommunens side i forbindelse med Åbent Skib arrangementet på skibet om lørdagen. På den baggrund var der ikke mange besøgende ombord. Så fyldte medlemmerne fra Nykøbing Sjælland Marineforening mere op søndag.

Bestyrelsen svinger med flaget for Bent Amtoft Andersen 70 år den 8. december og Freddy Pedersen 60 år den 28. januar.

SLAGELSE

Ved forårets ulkeaften blev der uddelt tre nye medlemsemler samt i alt otte jubilartegn for indkaldelse til Søværnet, oplyser Steen W. Buchart. Nye folk var Ejvind Abrahamsen, Søren Petersen og Leif Kimer. Ejvind Abrahamsen og Leif Kimer fik sammen med Max Green og Jørgen Overgård Hansen tillige 40 års jubilartegnet. Johannes Jørgensen, Ludvig Kærefeldt og Eric Siering fik tildelt 50 års jubilartegnet medens Ebbe Parsner fik et 65 års jubilartegn.

Ebbe Parsner Slagelse Marineforening med 65 års jubilartegnet.

Ved efterårets ulkeaften var den medlemsemler til Kurt Thorleif og Poul Allan Hansen.

Slagelse Marineforening forestod for ca. 15 år siden opsætning af en Minebøsse på Nytorv i byen. Minen, en amerikansk kontaktkmine fra 2. Verdenskrig, er hen over sommeren blevet renoveret, og er nu genopsat. Ifølge rapporten bliver de penge, der indkommer hen over året tildelt Andersvænges Sommerfest.

DISTRIKT IV SYDSJÆLLAND

Skibsfører

Henrik Marrill Christiansen

Grønsundvej 17 • 4780 Stege • Tlf. 55 81 10 88. Mobil: 51 23 50 70.

E-mail: hmc.stege@mail.dk

Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Haslev

KØGE

Christian Andersen fortæller, at der ligger mange arrangementer i støbeskeen gennem vinterhalvåret. Blandt andet er der fokus på julefrokosten den 5. december samt nytårsmønstringen den 2. januar kl. 1200. Her orienteres der om afdelingens store arrangementer hen over 2010.

Medlem af Kongens Lyngby Marineforening Flemming Moberg har været i Køge for at fortælle om "Danmark Under Overfladen". Emnet tager udgangspunkt i dykkertogter med sejlskibene "Lilla Dan" og "Ful-

ton". De 45 foredragslyttere fik, ud over mulighed for at stille spørgsmål, også lejlighed til at se nogle af de mange effekter Flemming Moberg har bjerget på sine dykninger. – Alt i alt en spændende og medrivende aften, lyder det fra Christian Andersen.

Bestyrelsen i Køge Marineforening ønsker alle medlemmer og sponsorer en rigtig glædelig jul og et godt og lykkebringende nytår.

NÆSTVED

Som vanlig afholdt Næstved Marineforening fregatskydning

den første søndag i september. Det nye var stedet for afholdelse. Da Skyttelavet har skiftet skytteforening, blev det denne gang afholdt på Toksværd Skydebane, skriver Birte van der Weiden. – Der var mødt 35 skytter, og da de var linet op blev sidste års fregatkaptajn Leif J. Rasmussen og formand Flemming Ravn modtaget med kanonsalut.

Ifølge Birte van der Weiden foregik skydningen i to huse, hvilket der formodentligt ændres på til næste år. Fregatkaptajn titlen blev i samme familie, da det var afgående Leif J. Rasmussens svigersøn Palle Olsen, der slutte- lig fik overdraget pokal og skærf.

Afdelingen har den 25. september holdt ekstraordinær generalforsamling. Dagsordenen drejede sig om fremtidige lokaleforhold. – Da marinestuen er beliggende på 1. sal i en baggård, og i den modsatte ende af Næstved by end havnen, har der gentagne gange været tale om, at det

ville være rart med en beliggenhed ved havnen. Det har nu vist sig, at havnevæsenet i Næstved har et grundstykke ved kanalen, vi kan leje, og da medlemmerne ikke mere hører til de helt unge, ville det samtidig være rart at "komme ned ved jorden", oplyser Birte van der Weiden. – Desværre var det kun ca. en fjerdedel af afdelingens medlemmer der havde fundet mødet interessant. Men da reglerne er, at beslutningen er gyldig ved stemmeafgivning fra antal fremmødte, var mødet beslutningsdygtigt. Resultat blev, at bestyrelsen fik prokura til at leje jordstykke og købe brugte pavilloner, hvis der skulle vise sig nogle i rimelig størrelse (ca. 130 m²) og til rimelige penge. Der tilmeldte sig også en del medlemmer til at udføre diverse arbejder samt tilsagn om donationer eller indskud mod beviser, da egenkapitalen i sig selv ikke skønnes at være stor nok, slutter rapporten fra Næstved.

DISTRIKT V

BORNHOLM

Flemming Svendsen
Sigurdsgade 26 • 3700 Rønne
Tlf. 56 95 39 43
Bornholm

RØNNE

Jeg kunne sige: Hvor længe var Jeppe i baronens seng, lyder det

fra Børge Dahl-Mortensen. Årsagen til Holberg citatet er, at Kulturarrvstyrelsens bygnings-

mæssige krav og forbud i forbindelse med Bornholms Marineforenings overtagelse af den gamle redningsstation, umuliggør dette arrangement.

Bornholm Marineforening har på den baggrund meddelt Kulturarrvstyrelsen, at alt videre arbejde med etablering af en ny marinestue i den nedlagte redningsstation er skrinlagt. Bag beslutningen står en enig bestyrelsen, oplyser Børge Dahl-Mortensen.

Men herudover går afdelingens aktiviteter videre med julehygge, kammeratskabsaften og mindegudstjeneste den 2. søndag i advent.

Bestyrelsen ønsker en glædelig jul og godt nytår til alle medlemmer med familie samt samarbejdspartnere.

DISTRIKT VI

LOLLAND-FALSTER

Søren Torp
Skovtoften 76
4800 Nykøbing Falster
tlf. 45 86 83 03
Nakskov, Nykøbing Falster

NYKØBING FALSTER

Efter en lang sommerpause er der nu igen gang i Nykøbing Falster Marineforeningen, oplyser Søren Torp. - Det startede søndag den 6. september med årets fregatskydning på skydebanen i Musse. Det var nu ikke en rigtig fregatskydning, for vor skibsbygger var blevet godt træet af at bygge fregatter, og havde i stedet produceret et linjeskib – en flot todækker. 36 veloplagte skytter fra Nykøbing, Nakskov og København var mødt frem, og nød

en herlig formiddag med skydning og en masse god snak. Skytterne gjorde det virkelig godt, og allerede efter 148 skud røg krudtkammeret, medens formiddagen endnu var ung. Derefter fortsatte vi med "snapseskydning", hvor det gjaldt flagene, og det var straks mere svært. Årets fregatkaptajn blev Carl Johan Rasmussen, der dermed gentog succesen fra 2007. Dagen sluttede med den traditionelle forlorne hare, præmieuddeling og kammeratligt samvær i Orlogsstuen.

Fra v. ses flagene fra Burg Marineforening, Forsvarsbrødrene i Nakskov, Nakskov Marineforening og Marinehjemmeværnet i Vordingborg.

Allerede næste fredag gik det løs igen med besøg fra vor venskabsafdeling i Rostock. 10 glade gaster m/k mødte frem i Gedser færgehavn, og efter underbringelse på hotel gik det løs med et overdådigt pølsebord i Orlogsstuen. Venskaber blev fornyet, og snakken gik lystigt til langt ud på aftenen. Lørdagen startede med en byvandring, hvor vor guide formåede at overbevise alle om, at Nykøbing har en særdeles spændende historie med kongeslot og det hele. Derefter fortsatte vi med bus til koldkrigsmuseet på Stevnfort, hvor vore tidligere østtyske kammerater fik set den kolde krig fra "den anden side". Både danske og tyske deltagere havde en god oplevelse. Om aftenen lagde Orlogsstuen ryg til en gallamiddag, hvor kokkene udrettede sande mirakler. Efter spisningen og flagnedhaling

fortsatte festen til lystig musik af husorkestret med Kurt Stæchmann som utrættelig solist. Først længe efter midnat var der atter ro i Orlogsstuen. Søndag morgen sov vi længe, og besøget afsluttedes med en solid brunch og gensidige forsikringer om, at mødefrekvensen burde sættes op. Med færgeafgangen fra Gedser om eftermiddagen sænkede freden sig atter over Nykøbing, skriver Søren Torp.

NAKSKOV

Henri Holm har sendt dette foto fra kranselægningen den 4. juli i den tyske by Burg. Højtideligheden foregår ved mindestenen for to faldne danske soldater fra 1864. Som skrevet i oktoberudgaven deltager Nakskov Marineforening sammen med Forsvarsbrødrene i Nakskov og Marinehjemmeværns flotillen fra Vordingborg.

Nykøbing Falsters fregatkaptajn 2007 og 2009 Carl Johan Rasmussen modtager guldmedalje af afdelingsformand og landsbestyrelsesmedlem Søren Torp.

DISTRIKT VII

FYN

Ole Henry Julsrud, Slejpnervænget 38, 5610 Assens

Tlf. 64 71 22 70. mail: julsrud@mail.tele.dk.

Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland, Middelfart

SVENDBORG

Medlem af Svendborg Marineforening Ole Kølle gentog den 13. august i år, 2008 succesen med en specialrejse for medlemmer af Danmarks Marineforening samt medlemmer og ægtefæller fra Svendborg Byråd til Grønland, oplyser Poul Ellehammer.

Rejsedeltagere fra Svendborg Marineforening ved bussen der fragtede gruppen sikkert rundt i Tyskland.

Inklusive rejseleder Ole Kølle deltog 19 m/k'er i rejsen. Med en 7-årig fortid som embedsmand i Qasigiangiut/Christianshåb har Ole Kølle den fornødne ekspertise til at fremvise dele af den store ø i det danske rigsfællesskab. Ifølge en omfattende rejserapport blev den 12 dage lange ferierejse en ubetinget succes, der formodentligt bliver fulgt op på næste år.

Afdelingsformand Erik Bodal har også sendt en rejserapport om afdelingens tur til Tyskland. Rapporten er skrevet som et personligt brev fra "Henning" til "mor". Ifølge brevet var det

en spændende tur hvor de 46 deltagere, hvoraf ni er medlemmer af Carolinekoret, flere gange fik rørt sangstemmerne. Der blev dog også tid til flodsejls, byrundtur, vinsmagning og diverse gastronomiske oplevelser.

Afdelingens koneaften, der ifølge Erik Bodal ikke er for medlemmernes koner men for

medlemmer med koner, udvikle sig til en hyggeligt snakke og sangaften.

Arbejdet med den nye marinestue går planmæssigt. Det er besluttet at installere AV-udstyr inklusive teleslynge. Dette skulle være til stor hjælp for personer med nedsat hørelse. Holder den nuværende planlægning bliver der flytteaktiviteter og indvielse først i det nye år.

FAABORG

Skyttelavet: Skyttelavene i Svendborg og Faaborg Marineforening har fundet sammen om et nyt samarbejde i forbindelse

Der var mange der fik præmie med hjem fra Faaborg – Svendborg Marineforeningernes Skyttelavs første venskabskydning.

(Foto: Aage Hansen)

med skydningerne, oplyser de to skyttelavsformænd Kurt Hardi Gadeberg, Faaborg og Svendborgs Frede Kristiansen. Gennem længere tid har bestyrelserne i de to lav diskuteret muligheden for en sydfynsk venskabskydning.

Første arrangement i samarbejdet var venskabskydningen den 18. oktober på banerne i Taasinge Hallen. I alt deltog 33 skytter, der på finurlig vis er opdelt som "marinere = mænd" og "kadetter = kvinder". Holdmatchen for marinere blev vundet af Svendborg med 449 point mod Faaborgs 423. Svendborgs kadetter gjorde marinere kunststykket efter med 402 mod 401 til Faaborg.

Præmierne for bedste skytter gik til Sven-Anker Plum, Kurt Hardi Gadeberg, Arne Rasmussen, Soraya Gadeberg og Corina

Nielsen alle Faaborg samt Kurt Lindegaard, Erik Lindhartsen, Henning Persson, Lene Hansen og Inger Nielsen fra Svendborg. Fun-skydningen, efter en speciel vanskelig skive, blev vundet af Henning Persson, Janni Plum, Sven-Anker Plum samt Erik Thomsen.

Efter skydningen var der skafning i marinestuen i Svendborg.

MARSTAL

Det har tidligere været omtalt, at der skulle arrangeres en udflugt til Rise Bryggeri i 2009, men dette har vi desværre må udskyde til januar 2010, indleder afdelingsformand Hans-Erik Grabow sin rapport fra Marstal Marineforening. - I slutningen af september blev der afholdt efterårsfest, hvor kabyssen havde fremtryllet en lækker kronrydning med tilbehør. En vellykket

Marstal Marineforenings æresmedlem Ole Galatius th. har netop modtaget lokalæresmedlemseblemet. Th. afdelingsformand Hans-Erik Grabow med flagbærer Jens Knop på sin venstre side.

fest med hele 58 deltagere. Der blev danset og festet til langt over midnat.

Et andet arrangement fandt sted i september. En enig bestyrelse havde besluttet at udnævne Ole Galatius til æresmedlem af Marstal Marineforening. Udnævnelsen foregik i Vesterskov på Danmarks nye flagdag den 5. september. Som begrundelse for hæderen fortæller Hans-Erik Grabow: - Ole Galatius kom ind i Marstal Marineforeningen i 1973, og allerede i 1975 overtog han formandsposten, hvor han blev frem til 1981. Afdelingen havde frem til 1975 været ude i høje stormbølger, og det var lige før Marstal Marineforening, ville gå i sig selv. Men dette blev med Ole ved roret forhindret. I årene 1982 til 1984 faldt aktivitetsniveauet og medlemstallet dalede helt til 34 medlemmer. Ole fik igen styret afdelingen væk fra de oprørte farvande, da han igen overtog formandsposten fra 1985 og frem til 1997. I alt har Ole Galatius stået ved roret i sammenlagt 20 år. Da han stoppede som formand, havde Marstal Marineforening 169 medlemmer og eget hus. Et hus, som den dag i dag, fremtræder som et landets flotteste og mest maritime marinestuer.

Medlemsfremgangen er siden 1997 fortsat og afdelingen mønstrer i dag 216 medlemmer.

Marstal Marineforening ønsker alle en Glædelig Jul og Et Godt Nytår.

MIDDELFART

Rapporten fra Carl Vittrup starter med 4. maj arrangementet, hvor afdelingen hjalp kommunen med den efterfølgende spisning. Marinestuen fyldtes af 40 personer, der nød Rådhusets kartoffelsalat og frikadeller. Den 9. maj deltog Søren Peter Højrup, Ivan Jensen, Ove Christoffersen og Svend Erik Vittrup i Sendemandsmødet i Viborg.

Ugen efter afholdt afdelingen, i samarbejde med Middelfart Pistolklub, pistolskydning. Her fik

Middelfart Marineforenings Ove Christoffersen, Ivan Jensen og Kurt Andersen på besøg på museumsbesøg i Hamburg.

skytterne teknisk ekspertise stillet til rådighed af Bjarne Nielsen, Kaj Voigt, Alfred Kyhn Madsen og Erik Lillelund. 20 deltog i konkurrencen, der sluttede med varme pøler i marinestuen.

Pinsemorgen bød på varm kaffe, morgenbrød, sang og beskuelse af en Marsvin familien, der boltrede sig tæt på kysten ud for Marinehuset. Mod 16 sidste år deltog 25 i morgenarrangementet i år.

2. juni stod den på sejltur til havdambruget ud for Skærbæk. I to hold á 10 mand foregik sejladens ombord på Marinehjemmeværnsfartøjet MHV 817 PARTISAN. En drilagtig ferskvandspumpe forsinkede afgangene en times tid. I ventetiden blev der

over VHF udsendt MayDay fra et svensk lystfartøj, der havde fået en mand slået overbord ved Hesselø. Marineforeningens folk fik et fint indblik i, hvordan en almindelig øvelsesaften for Marinehjemmeværnet foregår.

Medio juni mødte 27 deltagere frem til en succesfyldt grillaften.

I august deltog Middelfart Marineforening i et møde indkaldt af De Samvirkende Soldaterforeningen i trekantsområdet. Mødeagendaen var opstart på et af tre planlagte veteranhjem, der planlægges bemandet med frivillige fra de danske soldater- og orlogsforeninger.

Første dag i september startede 2. halvårs kammeratskabsaf-

Erik Staffelt tv. og Flemming Worsøe var, sammen med landsbestyrelsesmedlem og lokalafdelingsformand i Assens Marineforening Ole Juulsrud, blandt genstifterne af Middelfart Marineforening tilbage i oktober 1999.

tener med 25 medlemmer bænket omkring bordene.

- I år var vi så heldige, at Assens Marineforening havde ledige pladser på deres tur til Hamburg, oplyser Carl Vittrup. - Målet for turen var det "Internationales Museum Hamburg". Et meget stort spændende museum på ni etager. Det var ærgerligt, at vi ikke havde mere tid. Vi siger mange tak til Assens Marineforening, jeg håber vi opførte os pænt, så I også en anden gang vil have os med, lyder det fra Carl Vittrup.

I starten af oktober havde afdelingen besøg af sognepræst Jens Bagger Mogensen, der holdt foredrag om religionernes forskelligheder. 24 medlemmer overværede det glimrende foredrag. Den efterfølgende spisning blev sponsoreret af Mads Madsen, der netop havde rundet 80 år.

Mandag den 26. oktober 1999 blev der holdt stiftende admiralsforsamling i den genstartede Middelfart marineforening. Dette 10 års jubilæum fejrede vi søndag den 25. oktober med en frokost i vores hus i Sildemarken, oplyser Carl Vittrup. Indbudt var Erik Staffelt København Marineforening samt landsbestyrelsesmedlem distrikt 7/Fyn Ole Juulsrud. De to, samt lokalafdelingsformand for Middelfart Marineforening Flemming Worsøe, var initiativtagerne til genstarten af afdelingen. - En god eftermiddag for deltagerne. Desværre havde vi kun plads til 40, slutter rapporten fra Carl Vittrup.

ASSENS

Da den nye sæson begyndte var det en flot nyrestaureret marinestue, der ventede på medlemmerne. En række af Assens Marineforenings meget aktive medlemmer har brugt et stort antal timer til at give huset en overhaling, og resultatet er blevet fornemt, skriver Erik Grove.

Eftersommerens store udflugt blev en rejse gennem 3000 års maritim historie, idet et stort ►

Der var højt humør i bussen, da Assens Marineforening drog på museum i Hamborg.

► kontingent af medlemmer med ægtefæller drog fra Assens til Hamborg for at se det internationale maritime museum. En dejlig tur med stor tilslutning. Bussen var faktisk fyldt til sidste plads med veloplagt medlemmer med hustruer. Der var dog plads til 12 medlemmer fra Middelfart Marineforening, som også mødte op med godt humør.

Turen startede fra Assens kl. 0800 og gik via Middelfart direkte til Hamborg med indlagte pauser. Efter et ophold ved hovedbanegården, hvor medlemmerne på egen hånd kunne indtage frokosten, tog 43 af deltagerne til museet for at

inspicere denne. De resterende (koner) valgte at inspicere byens forretninger. Kl. 1630 gik turen hjemover. Efter en kort stop ved grænsen ankom bussen til Assens midt på aftenen.

December står i den gode julesulemads navn i Assens Marineforening. Lørdag den 5. december serverer afdelingen byens bedste julefrokost, og det er med den som med koncerter med verdensnavne: En time efter "billetterne" er frigivet, er der udsolgt. Herudover er der ellers wienerschnitzel, julebanko og nytårsmønstring på programmet inden det nye års gastronomiske oplevelser indledes med den traditionelle kogte

torsk og klipfisk den 12. januar 2010.

Glædelig jul og festligt nytår ønskes alle af Marineforeningen i Assens.

NYBORG

Fregatkaptajn 2009 i Nyborg Marineforening er Karsten K. Jensen, oplyser Karl-Erik Sørensen. Han vedlægger også en beretning fra Torben Jørgensen om årets "Marthafrokost", der blev indtaget i marinestuen den 12. september. - Ideen omkring "Marthafrokosten" opstod, da 18 medlemmer fra Nyborg Marineforening for et par år siden blev enige om at frekventere messen på SS "Martha" i Svendborg. En pragtfuld tur men ret dyr. Så vores kasserer og undertegnede fostrede tanken: Hvad med at lave vores egen "Marthafrokost". Der var ikke langt fra tanke til handling. Så derfor har vi i dag vores egen "frokost", beretter Torben Jørgensen.

Det oplyses at menuen, inklusive Brotsjøsild og O. P. Anderson, er præcis som i filmudgaven.

Bestyrelsen ønsker tillykke til Boye Albertsen 70 år den 18. december. Bent Pedersen 70 år den 1. januar samt Jørgen Chr. Henriksen 70 år den 30. januar.

Skyttelavet:

Nyborg Marineforenings Skyt-

telav var vært ved afviklingen af den halvårlige skydning for distrikt 7/Fyn. - Desværre med afbud fra Kerteminde og Odense, men med deltagelse fra Skyttelavene i Svendborg 8 mand, Faaborg 4 mand og Nyborg med hele 11 mand, skriver Karl-Erik Sørensen.

Nyborgs Jørn Ladegaard, Ib Nedergaard, Jørgen Høiberg, Henry Schmidt og Bjørn Andersen genvandt vandrepokal. Svendborg blev anden Faaborg tredje. Bedste holdskytter blev

Aage Hansen Svendborg med 94 point, Jørn Ladegaard Nyborg med 93 point og Arne Rasmussen Fåborg med 83 point.

Karsten K. Jensen er ny fregatkaptajn i Nyborg Marineforening.

DISTRIKT VIII SYDØSTJYLLAND

Svend F. Detlefsen
Hans Tausens Vej 39 • 6100 Haderslev
Tlf. 74 52 17 86
hovmester@haderslev-marineforening.dk
Padborg/Gråsten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa.

HADERSLEV

Haderslev Kommunes borgmester Hans Peter Geil tog fredag den 4. september, dagen før Danmarks nye nationale flagdag den 5. september, hul på den

nye landsdækkende begivenhed ved fra Haderslev Rådhus at sende Slesvigske Musikkorps, en deling soldater fra byens regiment samt repræsentanter fra kommunens soldater- og orlogsforeninger på march fra Rådhu-

Medlemmer fra Haderslev Marineforening var med flaget over top blandt deltagerne ved 4. september arrangementet i Haderslev.

set ned gennem byens gader til Haderslev Domkirke, oplyser Helge Moosmann.

En gudstjeneste i Domkirken med efterfølgende parade foran kirken markerede på bedste vis oprettelsen af 5. september som ny flagdag. – Vi lavede dette arrangement den fjerde, for hvis folk først blev opmærksomme

på den nye flagdag den femte, kunne de jo ikke nå at få flaget sat, siger Helge Moosmann, der blandt andet er formand for Forsvarets Samvirke i Haderslev og Kolding området.

KOLDING

Den 10. oktober drog 46 medlemmer på efterårsudflugt til Fanø,

rapporterer Knud Skaft. Selv om øen flere steder er skæmmet af grimme betonklodser fra krigens tid, er det dog en smuk ø, lyder det fra Kolding. For at servicere folkene fra Marineforeningen havde Fanø Turistforening stillet en medarbejder til rådighed, så udflugtsgæsterne fik en god og informativ beret-

ning om øen.

Frokosten blev indtaget i Fanø Marineforening. – Stor tak til dem for hvad de gjorde for Kolding Marineforening. Til andre afdelinger: Fanø er et besøg værd, slutter rapporten fra Knud Skaft.

DISTRIKT IX SYDVESTJYLLAND

Bjarne L. Laudridsen
Gl. Vardevej 20 2.th
6700 Esbjerg
Tlf. 75 13 34 76 Mobil: 22 90 69 22 Mail: bjarne.laudridsen@mail.dk
Esbjerg, Fanø, Rømø, Tønder, Ribe

ESBJERG

Skyttelavet:

27 deltog i Esbjerg Marineforenings Skyttelavs fregatskydning den 26. september, fortæller Erik Lassen Sørensen. Mønstringen fandt sted ved Marineforeningen kl. 1230. Herfra gik det i march til skydehallen, hvor skydningen startede kl. 1300.

Efter en lang og sej kamp blev det en kendsgerning, at fregatkaptein i Esbjerg Marineforening 2009 lyder navnet Bent Holst Hansen. Næstkommanderende blev Knud Christiansen.

Skyttelavsmedlemmernes ledsagerskydning blev vundet af Lene Høgh, Vera Pedersen og Jonna Larsen.

Efter skydningen var der spisning ved Marineforeningens kabsbesætning til musik af Jonna Larsen og Kaj Brogård.

Alt i alt var det en rigtig dag, slutter Erik Lassen Sørensen sin rapport.

Esbjerg skytterne på vej til skydehallen.

DISTRIKT X MIDTJYLLAND

Vagn Christensen,
Ahornvej 6 A 8800 Viborg
Tlf. 86 62 01 52 Mobil: 23 23 84 05
Århus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø, Skanderborg

VIBORG

Danmarks nye nationale flagdag den 5. september markerede Viborg Marineforening med et arrangement ved Søværnets Helikoptertjeneste på Flyvestation Karup i Viborg Kommunes sydlige del, oplyser afdelingsformand Vagn Christensen. Fra Karup kørte Vagn Christensen i sin egenskab af landsbestyrelsesmedlem direkte til Horsens for at repræsenterer såvel lo-

kalafdelingen som distrikt 10/ Midtjylland og Danmarks Marineforening ved indvielse af Horsens Marineforenings nye stue på Horsens Havn.

Fra Horsens gik turen til Virk-sund, hvor Viborg Marineforenings årlige udflugt havde en større aftenbespisning i borgerforeningens lokaler. Udflugtens øvrige deltagere kom af søvejen fra Hjarbæk.

Den 23. oktober havde Vagn

Orla Rasmussen omgivet af sømilitært grej på pladsen i Bjerringbro. Viborg Marineforening har gennem årene modtaget mange fine rariteter fra Orlas Produkthandel.

Christensen inviteret afdelingens sponsorer til hyggeaften i marinestuen. Blandt gæsterne

var Orla Rasmussen fra Bjerringbro, der driver den maritime ophugningsvirksomhed Jatob v/Orlas Produkthandel. Selv om Bjerringbro kun er forbundet med havet gennem Gudenåen, har flere af de udfasende enheder fra Søværnet endt deres dage på Orlas Produkthandels ophugningsanlæg. Det drejer sig blandt andet om de såkaldte "Spagettibåde" BELONA og TRITON samt Inspektionsskibene INGOLF og FYLLA. Ministrygerne FYEN, MØEN og FALSTER samt U-både fra Danmark, Holland, Belgien, Frankrig og Polen blev også skrottet af Orlas Produkthandel. Ud over de sømilitære enheder er virksomheden specialist i generel nedbrydning og skrotning af tungt militært materiel. De maritime skrotninger foregår på virk- ▶

► somhedens ophugningsplads i Frederikshavn.

Orla Rasmussen har i en år-række været fast gratis leverandør af maritime klenodier til Viborg Marineforening.

Bestyrelsen ønsker Jørgen Westergaard tillykke med de 70 år den 14. januar 2010.

EBELTOFT

Under ledelse af Erich Franzen og Lauge Christiansen har nogle af afdelingens medlemmer renoveret flagspillet i gården, så det stod skinnende klart til Ebeltoft Maritime Dage den 14.-16. august. Flagspillet er den gamle stormast fra Søværnets sejlrende skoleskib SVANEN så det er et klenodie, som det forpligter at have i sin varetægt. Derfor siger vi stor tak til alle, der gav en hjælpende hånd, skriver Jørgen Brøgger.

Den 29. august var Slupkoret anmodet om at deltage i det store underholdningsprogram ved indvielsen af Nationalpark Mols Bjerge, der blev overværet af ca. 3000 mennesker. Mon ikke, det er det største publikum, koret endnu har sunget for. Koret deltog de også ved åbningen af årets Ebelfestival den 10. oktober.

Jørgen Brøgger fortæller også, - at straks det var kendt, at den 5. september var udnævnt til ny, officiel flagdag for vore soldater og orlogsgaster i international tjeneste var vi enige med Vaabenbrødreforeningen om, at vi burde bakke op om dette. Vi rettede henvendelse til borgmesteren med ønske om at der blev flaget fra alle kommunale bygninger. Det kunne desværre ikke lade sig gøre, da det var en lørdag, og der så skulle betales for at få medarbejdere til at møde ind for at hejse og nedhale flagene. Derimod mødte vi stor imødekommenhed fra den kommunale kulturforvaltning, der bidrog med en økonomisk udgiftsdækning til det arrangement, som vi gennemførte. En faneborg med repræsentanter fra forsvars-/soldaterforeninger

Orlogskaptajn Ulrik Wesche for fuld skrue i Ebeltoft Marineforening.

og hjemmевærn mødte på Torvet, hvorfra der marcheredes til Det Gamle Rådhus. Her talte formanden for Vaabenbrødreforeningen, Ole Bisp, for vore soldater og orlogsgaster, der yder og har ydet, en indsats i international tjeneste. Også flere unge her fra vort område har gennem årene ydet en indsats i Fredens tjeneste under fjerne himmelstrøg. Højtideligheden sluttede med at alle sang "Der er ingenting, der maner". Bagefter samledes deltagerne i faneborgen til en kop kaffe i Marinestuen.

Vi har fået et antal STSOP-revers-sløjfer i kommission. De sælges i Marinestuen, - og der blev også solgt en del ved højtideligheden på Torvet.

Den 24. september indledte afdelingen vintersæsonens kammeratskabsaftener, der altid holdes den sidste torsdag i måneden. Marinestuen havde besøg af orlogskaptajn Ulrik Wesche, der levende og muntert cause-rede om "Løst og fast fra en såkaldt karriere".

Den 26. september var det tid til årets fisketur. Præmien for flest fangede fisk gik til Vagn Lassen og præmien for største fisk, en rødspætte, gik til skipper, Kurt Nielsen, der beredvilligt havde lagt sin gode kutter "Hopla" til for gennemførelse af turen.

Foreningens travaljeroere har trukket godt på årene henover sommeren, men pr. 1. oktober lagde de op, der blev skrevet i logbogen for sidste gang for i

år, og inden længe bliver travaljen sat på land for vinteren. Til gengæld har flere af de faste travaljeroere nu indledt vinterens aften-kortspil ved vore ugentlige onsdagsåbninger.

Bestyrelsen planlægger løbende, hvordan afdelingen kan markere Søværnets 500-års jubilæum i 2010.

Skyttelavet:

Ifølge rapporten fra Mikkel Brøgger, er Flemming Kristensen ny foreningsmester i "åben klasse". Jørgen Brøgger har æren i den "lukket klasse".

Ebeltoft Marineforenings Skyttelav trådte i karakter og tilbød kollegaerne i Grenaa Marineforening at afholde 4-kantturneringen mellem skytter fra Århus, Randers, Grenaa og Ebeltoft. Årsagen var, at banerne

i Grenaa var under renovering. Alle var tilfredse med lokal-løsningen. Om de så også var tilfredse med, at Ebeltofts skytter sikrede sig de tre første præmiegivende pladser, fremgår ikke af rapporten.

Ebeltofts hold 4 (Flemming Kristensen, Jørgen Nyhuus og Jørgen Brøgger) blev vinder. Hold 1 (Georg Sand, Christian Koudal og Bent Olsen) blev anden medens Ebeltofts hold 3 (Tommy Schmidt, Gunnar Christensen og Carl Erik Schmidt) blev tredje.

Holdskytterne blev for Ebeltoft Jørgen Brøgger, for Grenaa John Callesen, for Århus Sonja Kirk og for Randers Gunnar Kristensen.

Skyttelavet har med 11 skytter deltaget i en hjemmebaneskydning med byer fra de to øvrige skandinaviske lande, norske Honningsvåg og svenske Arboga. Skydningen forgår på en 50 meter udendørs bane. Ebeltoft er også repræsenteret ved Ebeltoft Skytteforening. Som det fremgår, har afdelingen styr på de regionale Marineforeningsskydninger. Internationalt kniber det. Ebeltoft Marineforening og ditto Skytteforening blev nummer tre og fire med Arboga Skyttegille som etter og Honningsvåg Skyttelag som toer.

Lavet havde tre tilmeldt tre

Ebeltoft Marineforenings Jørgen Brøgger th. fik en individuelt andenplads ved udendørs fællesskydningen i Ebeltoft den 26. september.

hold til en lokal udendørs skydning den 26. september. Bedste placering fik hold 1 med en 4. plads. Konkurrencen blev vundet af Ebeltoft Borgerlige Fugleskydningsselskab med Ebeltoft Skytteforening på anden og Vaabenbrøderforeningen på tredjepladsen. Som et plaster på såret fik Jørgen Brøgger individuelt en andenplads.

GRENAA

Den 12. september deltog Grenaa Marineforening i firkantskydningen i Ebeltoft. Det blev en dejlig dag trods en fjerdeplads. Ebeltoft løb af med ikke mindre end første, anden og tredjepladsen "godt gået", skriver lokalafdelingsformand Per Schultz Petersen i sin rapport.

Afdelingen var vært for distriktsmødet søndag den 20. september. Det blev til et pænt fremmøde fra afdelingerne, dog savnedes Skanderborg og Samsø. En tak til kokken Niels Voigt for en god frokost, lyder fra deltagerne.

Efterårets første arrangement var Tyskaften med Eisbein unt sauerkraut, en aften hvor tilslutningen bliver større og større.

Derimod måtte Whiskysmagningen aflyses. Kun syv medlemmer havde tilmeldt sig. - Det nytter ikke noget, at man kommer halsende et pr. dage efter sidste tilmelding, og siger, "det kunne jeg da godt tænke mig at komme med til", for så er toget kørt Vi havde lavet et farverigt program, sent e-mail en måned før, og ugen op til sidste tilmelding, men lige meget hjalp det. Vi lider lidt under "vild med dans" syndromet. Fruerne vil ikke slippe mændene, når der er aktiviteter i Marineforeningen. Resultatet af dette er, at man som bestyrelsesmedlem føler, at de kræfter men lægger i foreningsarbejdet er spildte. Man skulle tro at vort aktivitetsniveau er for højt, at der sker for meget, så man bliver træt af Grenaa Marineforening. Er dette tilfældet? må medlemmer se at komme ud

Aarhus Marineforenings afgående formand, nuværende næstformand Bjarne Frederiksen er udnævnt til Æresmedlem af lokalafdelingen.

af busken, slutter opsangen fra afdelingsformanden.

AARHUS

Efter 20 år i bestyrelsen, de sidste 5 år som formand for Aarhus Marineforening ser Bjarne Frederiksen sig, på grund af langvarig sygdom, nødsaget til at meddele, at han desværre ikke længere er i stand at fortsætte som formand, skriver Benny Konrad. - Bjarne blev indvalgt i bestyrelsen i 1990, og har siden været aktiv i foreningens mange aktiviteter.

Vi har naturligvis ikke kunnet undgå at se Bjarnes helbredsmæssige problemer, men havde håbet på, at han kunne fortsætte til efter foreningens 100 års jubilæum den 23. september 2010. men det skulle desværre ikke være sådan.

Bjarne har overdraget formandsposten til foreningens nuværende kasserer, Kai Berg. Og beklæder selv næstformandsposten til den ordinære generalforsamling i februar. Han ønsker herefter at træde ud af bestyrelsen.

Som en beskeden tak for hans mange års arbejde for afdelingen er Bjarne blevet udnævnt til æresmedlem af Aarhus Marineforening. Tak til Bjarne for lang tro tjeneste. Vi ses forhåbentligt i marinestuen i mange år fremover, slutter Benny Konrad sit brev.

Kai Berg er udnævnt til afdelingsformand i Aarhus Marineforening.

RANDERS

Mødesæsonen i Randers Marineforening startede med åben marinestue den 15. august. 70 deltog den 22. august i Havnedagsarrangementet, der indbefattede spisning i marinestuen. Den 29. august måtte kabyssen igen holde for. Denne gang i forbindelse med kranselægningen ved mindeankret for Flådens sænkning august 1943. Dagen blev også benyttet til at indvie det nye anlæg foran Marinehuset. John Bjerre har skænket et anker, der efterfølgende er smukt restaureret af Hans Busch. Opsat på pladsen er også en pullert, oprindeligt fra Grenaa Havn men senest placeret på Karl Emil Ovesen og hustrus

gravsted på Nordre Kirkegård i Randers. Der arbejdes på at få placeret en sømine ved de to øvrige effekter.

Den 5. september var der medlemstur til Hvide Sande. Det blev en rigtig god og fornøjelig dag. Stuen vil som sidste år være åbent tirsdage og lørdage.

Der svinges med huerne for Willy Holm Espersen 80 år den 26. august. Knud Hillebranner 75 år den 23. september. Peter Nielsen 65 år den 7. maj og Louis Peter Madsen den 21. juli. Freddy Hermansen 60 år den 11. august, Karsten Skjødt-Jacobsen den 22. august, Hans Peder Jørgensen den 1. september og Jørgen Hansen den 5. september.

Skyttelavet:

Firkantskydningen i Århus fik ikke det forventede forløb for Randersskytterne. Håbet om at tilbageerobre pokal blev, med 395, overgået af Århus med 425 point, oplyser Ole Poulsen.

Bedste Randershold blev Jens Degn, Poul Erik Sandal og Gunnar Kristensen der med 408 point blev syver ud af ti hold. Bedste Randers skytte overalt blev Henry Hansen med 81 point. En trøst var dog, at Leif Thomsen vandt rafledysten med 17 små.

Ole Poulsen beder skytterne om at møde til træning, så lavet kan få forbedret resultaterne.

Ved indvielsen af Randers Marineforenings nye anlæg ses fv. lokalafdelingsformand Lars Gjettermand, Gunnar Drachmann og Gunnar Strangholt.

DISTRIKT XI NORDVESTJYLLAND

Per Toftum Larsen

Søndervænget 14, Jebjerg • 7870 Roslev, Tlf. Privat: 97 57 46 16 Job: 4015 58 93

E-Mail: nummer14@mail.dk

Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn

GLYNGØRE

Fredag den 14. august mødte 30 personer op til en festlig aften i marinestuen hvor der blev tændt op i grillen til medbragt mad, fortæller Svend Erik Poulsen. Ud over den faste føde havde

med megen appetit. Aftenen blev også brugt til den officielle invielse af modelskibet PRINDS CHRISTIAN FREDERIK. Skibsbyggerne John Nielsen og Johannes Kvist Nielsen, var begge til stede ved seancen.

Den ene af Glyngøre Marineforening nye modelskib PRINDS CHRISTIAN FREDERIK's to skibsbyggere, Johannes Kvist Nielsen med fru Stinne Kvist Nielsen.

deltagerne mulighed for at forsyne sig i baren. Det blev en god aften lyder det fra Glyngøre.

Medlemmerne i Glyngøre samt tilrejsende turister har i øvrigt også mulighed for at bese resterne af to Vikinge Nauster ved stranden nord for Harre Vig syd for Glyngøre, oplyser Svend Erik Poulsen. Naust er det oldnordiske ord for et skibsstade, et skur eller et hus ved stranden hvor fartøjer kunne overvintre. Nausterne ved Harre Vig blev i 1958 af Nationalmuseet dateret til sen vikingetid eller tidlig Middelalder.

Ulkeaften primo oktober var en meget stor oplevelse, for de 38 personer der var til stede. Der blev spist gule ærter og tilbehør

HANSTHOLM/ THISTED

Erik Wadmann fortæller, at den årlige udflugt den 30. august gik til Silkeborg- og Himmelbjergsøerne. Med smurte rundstykker, kaffe og andet mundgodt var der afgang sydpå kl. 0800.

Efter en herlig sørejse i magsvej fra Silkeborg til Laven, gik det i bus til Ny Hattenæs Kro, hvor frokosten ventede. Fra kroen var der transport gennem den smukke natur omkring Halsø og hjem til Hanstholm. - Vi var alle enige om, at vi havde haft en god dag, lyder det fra Erik Wadmann.

Den 8. oktober besøgte medlem af Morsø Marineforening

På rejsen over Himmelbjergsøerne mødte medlemmerne fra Hanstholm/Thisted Marineforening turist- og turbåden "Hejren".

Hans Peter Kokholm, Hanstholm Marinestue for at fortælle om sin solotur i sejlbad fra Limfjorden op til norske Svalbard. Til støtte for et godt foredrag viste Hans Peter Kokholm en række flotte lysbilleder. I anledningen af foredraget var denne aften med ledsagere.

SKIVE

Efter mange år som husvilde, kunne Skive Marineforenings medlemmer lørdag den 7. november endeligt komme under tag. Begivenheden blev fejret ved en reception i det nye Marinestue på Skive Havn med deltagelse af en række kollegaer

fra de omkringliggende Marineforeningsafdelinger, repræsentanter fra byens erhvervsliv samt medlemmer af Skive Kommunalbestyrelse. Læs mere på tekstsiderne.

MORSØ

Træskibsarrangementet "Limfjorden Rundt" er, efter at de i en årrække på det tredje ben er sejlet direkte fra Struer til Fur, igen tilbage i Nykøbing Mors Havn. Med Morsø Marineforenings stue som administrativt omdrejningspunkt blev besøget en vellykket affære. Morsø Kommunes nuværende Borgmester Egon Plejdrup Poulsen

Smukt tager det sig ud i aftenmørkningen med træskibsrigningerne i Nykøbing Mors Havn.

(Foto: Niels Jørgensen)

og "Limfjorden Rundt" arrangerer skibonitten Niels Sohn, roste Morsø Marineforening for husly og traktement, og lovede at komme igen i 2010. 2009 udgaven af det der kaldes Nor-

dens største træskibstræf havde i år 63 skibe til start.

Medhjælperfesten kunne mønstre 11 mand til sild, skipperlabskovs samt øl og brændevin. Til gengæld måtte besøget

på Thisted Bryghus aflyses på grund af for få! tilmeldte.

Morsø Marineforening er nu på nettet under domænet www.morsmarine.dk. Ifølge lokalafdelingsformand Niels Jørgen-

sen et sitet – med sikker hjælp fra en kommende svigersøn – helt og aldeles på plads inden julen 2009.

DISTRIKT XII NORDJYLLAND

Seniormekaniker,
Charley F. Pedersen
Ringdrosselvej 14 • 9310 Vodskov • Tlf. 98 28 61 21
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals, Hobro

HADSUND

Selv om vi kun giver lyd fra os et par gange om året, kan vi forsikre at afdelingen befinder sig i bedste velgående med 80 medlemmer, skriver Svend Hill-Madsen.

Det tidligere 4. maj arrangementet på Bernadottegården er nu afløst af foredragsaften i Marinestuen.

En veloplagt Christian Christensen fortalte om sin opvækst ved Kattegat kysten samt om til-

Deltagere fra Hadsund Marineforenings sommerudflugt slapper af i skyggen af Hirtshals Fyr.

Han oplyser også, at afdelingen har haft et godt forår, der indledtes med generalforsamling. Dette indebar en mindre justering i bestyrelsen.

Hadsund Marineforening har i forbindelse med Dronningens fødselsdag i april et traditionsrigt arrangement indbefattende skafning efterfulgt af "Flådens rompunch" fremstillet efter en århundred gammel recept. Svend Hill-Madsen benyttede i år lejligheden til at fremføre et historisk indslag.

dragelser fra besættelsestiden.

Ultimo august drog afdelingen på udflugt til Hirtshals, Nordsø Centret, Hirtshals Fyr og Hirtshals Marineforening. Besøget i Marinestuen indbefattede en herlig sildefrokost, som afdelingen hermed siger mange tak for.

I september kom chefsergent Gustavsen fra OPLOG Frederikshavn forbi marinestuen, og gav en fremragende redegørelse om Søværnets struktur og potentiale. – Det blev en glimrende

Indgangen til Skagen Marineforening er nu totalrenoveret.

aften, hvor vi alle blev ganske meget mere vidende om Søværnet anno 2009 og i fremtiden, slutter rapporten fra Hadsund.

SKAGEN

Renovering af Marinestuen er nu ved at være afsluttet, med ny indgangsportal, ny renoveret bar og nye stole. Messen har også fået en ordentlig omgang med blandt andet nyt gulv. Alt dette har vores dygtige og alsidige bestyrelsesmedlem Erik Jensen været foregangsmand for, fortæller Villy Nielsen.

Det Carlsberg Fond støttet højtaleranlæg er også på plads.

Villy Nilsen vil gerne se så mange medlemmer som muligt til præmiewhist hver torsdag aften kl. 19.00. Kortene håndteres i hele vinterperioden.

Ålefesten fik så stor tilmelding, at tilmeldingsloftet næsten blev overskredet. "Havfruernes" fem års dag blev fejret med besøg i marinestuen af Skagen Linedansere. Gæsterne fik under seancen mulighed for at prøve kræfter med dansen til stor moro for resten af forsamlingen.

Bestyrelsen vil prøve at gentage succesen med foredragsaften

ved forhenværende kriminalassistent Kurt Rønne – medlem af Skagen Marineforening - og dennes kollega. Der planlægges ligeledes besøg på Skagen Skippereskole med indlagt simulatorprøve.

Huerne svinges for Knud K. Rasmussen 70 år den 9. december. Ole S. Madsen 60 år den 19. december. Preben Snidtken 70 år den 22. december samt Hans E. Rasmussen 65 år den 12. januar.

HJØRRING

Den 24. september deltog 17 gaster i en vellykket ulkeaften med masser af god føde, muntre sange og vittigheder, lyder det fra Bent Simonsen.

9. oktober var der efterårs-mønstring med spisning og musiks underholdning af duoen Anne Marie & Knud. En rigtig god aften med 48 deltagere. Bankospillet i november trak ligeledes mange spillere til marinestuen.

Lige om hjørnet, den 5. december, er der afdelingsstiftelsesfest for Hjørring Marineforening, slutter rapporten fra Bent Simonsen

Årets ULK – titel i Hirtshals gik yderst velfortjent til Svend Aage Keldebæk.

HIRTSHALS

ULK er = med en person, der har ydet Hirtshals Marineforening en del frivilligt arbejde, oplyser Preben Sanderhoff. ULK anno 2009 blev Svend Aage Keldebæk, der modtog den hæderkronede titel ved ulkeaftenen ultimo oktober. I over ti år har Svend Aage Keldebæk trykt afdelingsbladet "Slopkisten". Derudover har han beredvilligt ageret som chauffør, når afdelingen har været på udflugt.

Aftenens foredragsholder var museumsassistent ved Skagen Museum Ane Berg Thomsen, der i over en time tryllebandte de 50 fremmødte med beretninger om de mange forlis og redningsaktioner rundt Skagen. Der er mange roser fra Preben Sanderhoff og de øvrige deltagere, der på det kraftigste kan anbefale andre afdelinger at hyre Ane Berg Thomsen for en god maritim aften i marinestuerne.

Menuen var gule æret tilberedt på lam og svin. Rapporten fra Hirtshals slutter med en stor tak til alle, der hjalp men til at årets ulkeaften blev en vellykket affære.

AALBORG

Den nye fregatkaptajn i Aalborg Marineforening blev hovmester Jørn Pedersen, oplyser afde-

lingsformand Charley Fransk Pedersen. Titelregalierne blev overdraget Jørn Pedersen ved ulkeaftenen først i oktober. Ved samme lejlighed modtog Anker Lund, konsul Sturhs mindebæger.

Andespillet den 5. november og julefrokosten den 28. november trak fuldt hus i Marinestuen. – Som noget nyt holder vi julestue sammen med Maskinmestrene, skriver Charley F. Pedersen. Arrangementet foregår den 12. december. Prisen er 100,00 kr. pr barn. Pengene bruges til gløgg, æbleskiver, sodavand, pølser, godtepose samt underholdning med musik og julemand.

Bestyrelsen ønsker alle en glædelig jul og svinger med huen for Poul J. Madsen og John Gote Johansson der runder 70 år, Heinz Lindy Have med de 75 år og sidste men ikke mindst Hans Erik Strikert med de 90 år.

FREDERIKSHAVN

Frederikshavn Marineforening er stadig Danmarks Marineforenings port mod samtlige tidligere værnepligtige og nuværende ansatte i Søværnet. Afgangsholdene fra Søværnets Sergeant- og Grundskole bliver inden de hjemsendes – eller fortsætter i Søværnet - inviteret

forbi til en orientering om Marineforeningen.

Herudover har der været distriktsmøde i afdelingen den 20. september og fregatskydning den 3. oktober. De mange deltagere og skytter kunne efter 405 skud udnævne Erik Haug til ny fregatkaptajn. Marinus Vegeberg vandt præmieskydningen for herre. På spindesiden vandt Sonja Nielsen.

Traditionen men at inviterer afgående besætning fra Kongeskibet DANNEBROG fortsætter også. I år deltog 45 mand i arrangementet. En af eventene er, at besætningen skal udpege en af deres egne, som på sommertogtet har udvist en adfærd, der berettiger ham eller hende

til at modtage Frederikshavn Marineforenings "kammeratskabsbæger". Denne tilfaldt for togtet 2009 værnepligtig Jens Andersen fra Vejle, oplyser Torben Madsen.

Marinestuen lagde den 10. oktober rum til 75 tidligere ubådsgasters fejring af 100 året for bygningen af landets første ubåd.

Lige om hjørnet er der Ulkeaften med ål den 6. november. Julefrokost med udnævnelse af "Årets Mariner" den 28. november. Julebingo den 9. december og slutteligt nytårstaffel den 31. december.

Frederikshavn Marineforenings fregatkaptajn 2009 Erik Haug omgivet af glade skyttekollegaer.

DISTRIKT XIII GRØNLAND

Landnæstformand
Kurt Flatau, via landskontoret,
33 15 28 86
Godthåb

VELKOMMEN I DANMARKS MARINEFORENING

AALBORG

Jan Madsen
Frank Lydolf
Peter Kjær

ÅRHUS

Michael Aakjær Asak

EBELTOFT

Jan Damsgaard
Hansen
Erik Brønniche-Lange

ESBJERG

Jul Arnfinn Joensen
Ryan Mikael Risbank
Jensen
Peter Villumsen
Freddy Stendorf
Christensen
Jan Schjødt
Jimmy Fruergaard
Leif Linnemand
Hansen

FANØ

Christian Fischer
Jens Husted

FREDERIKSHAVN

Henrik Hugger
Per Bredevang
Kim Andersen

HADERSLEV

Kim Thomasen

HADSUND

Jens Michael Skov
Jensen

HANSTHOLM

Søren Tarben Petersen
Henning Kollerup

HELSINGØR

Allan Levin Petersen

HJØRRING

Leif Strickertsson

HUNDESTED

Helge Jan Strachotta
Jesper Kærgaard
Jensen
Palle Thomsen
Carsten Madsen
Claus Olsen

HØRSHOLM

RUNGSTED

Preben Jensen

KGS.LYNGBY

Jens Henrik Wellejus
Per Henrik Raben
Friis

KOLDING

Tommy Bendixen
Henning G.
Rasmussen

KORSØR

Jan T. Sørensen
Keld Rosenberg
Tim Kreutzer
Jan Thode
Jens Ove Lindholt

KØGE

Arne Schmidt
Esben Møller Jensen

MARSTAL

Niels Achton
Simonsen
Bjarne Thomsen

Aage Sandholdt

Bonnie Majlund

MORSØ

Arne Kudsk

MØEN

Lars M. Hansen

NYKØBING

SJÆLLAND

Leif Bernandt
Arne Petersen
Erik Gow

ODENSE

Børge Johansen

RANDERS

Peter Andersen
Henning Rasmussen

ROSKILDE

John Munkholm

SKAGEN

Rene Brian Nielsen
Preben Sørensen
Bjørn Knappe

Benny Hansen

Haslund

Johannes Jensen

SVENDBORG

Kenneth Lund

Madsen

Ejgild Søndergård
Pedersen

SØNDERBORG

Erik Krogh

VIBORG

Kim Villekjær

MARINE- FORENINGEN

Medlemstal pr.
31. oktober: 9.975

Søfart

SØFART ONLINE

Tel.: +45 86 25 89 00

Email: adm@soefart.dk

Læs ^{hele} **Søfart** på nettet

Du klikker bare ind på www.soefart.dk

Nyt adoptionselement til Ebeltoft

Søværnets Dykkerkursus afløser dykkerskibet LÆSØ som adoptions-element i Syddjurs Kommune

I forbindelse med "Maritime Dage" i Ebeltoft kunne borgmester Vilfred Friborg Hansen i Bytingssalen på den Gamle Rådhus den 14. august officielt adopterer Søværnets Dykkerkursus som afløser for LÆSØ. Borgmesteren lagde i sin tale vægt på Ebeltofts historie som søkøbsstad og traditionerne omkring flådebesøg og skibsadoptioner, som Ebeltoft Marineforening siden 1921 har været initiativtager til.

Under arrangementet underskrev dykkerkursets chef orlogskaptajn Søren Beck og afdelingsformand Jørgen Brøgger sammen med borgmesteren tre sæt originale adoptionsdokumenter.

Havneaktiviteterne ved de "Maritime Dage" indbefattede på foranledning af Ebeltoft Marineforening blandt andet teltudstilling fra Søværnets Dykkerkursus med indlagt svømmekonkurrencer og sejltur i RHIB-båden. Herudover var der Åbent Hus på Marinehjemmeværnsfartøj MHV 908 BRIGADEN samt miljøfartøjet "Tyrffing" fra Miljøcenter Århus.

Søværnets Dykkerkursus fejrede adoptionsaftalen med Syddjurs Kommune med en omfattende udstilling under "Maritime Dage" i Ebeltoft.
(Foto og rapport: Jørgen Brøgger)